

DRAVCE A SOVY

Časopis Ochrany
dravcov na Slovensku

Birds of Prey and Owls
– Journal of Raptor
Protection of Slovakia

16. ročník – 2020

SPRÁVY SKUPÍN 2019

1

Fotosiřař v ramci lenkej schdzej RPS : 2.miesto - Jozef Chavko

- 5** Orol kráľovský *Aquila heliaca*
- 8** Orol skalný *Aquila chrysaetos*
- 12** Orol krikľavý *Clanga pomarina*
- 15** Orliak morský *Haliaeetus albicilla*
- 17** Sokol sťahovavý *Falco peregrinus*
- 21** Sokol rároh *Falco cherrug*
- 24** Sokol červenonohý *Falco vespertinus*
- 27** Haja červená *Milvus milvus*
- 29** Kaňa popolavá *Circus pygargus*
- 31** Kaňa močiarna *Circus aeruginosus*
- 33** Sova obyčajná *Strix aluco*
- 36** Pôtik kapcavý *Aegolius funereus*
- 38** Kuvíčok vrabčí *Gaucidium passerinum*
- 41** Plamienka driemavá *Tyto alba*
- 45** Myšiarka ušatá *Asio otus*

- 53** Zmena názvu časopisu
Slovak Raptor Journal
na Raptor Journal

ČIERNÁ KRONIKA

- 55** Spomienka
na vzácneho človeka

DÁVAME DOMOV DRAVCOM

- 49** Nové výskyty troch druhov sov
v západnej časti areálu rozšírenia
na Slovensku

Keď som pred viac ako piatimi rokmi nastupoval na projekt LIFE Energia, nevedel som, čo čakať. Bola to pre mňa nová téma a, priznám sa, aj poriadna výzva. „Elektrokúcia, ekochránička, odkloňovače“ či iné, doposiaľ neznáme, odborné termíny sa na mňa valili z každej strany. Bolo potrebné pripraviť nové metodiky, organizovať školenia, „ostré mapovačky“ a samozrejme aj vyhodnotenie obrovského množstva získaných dát. Z prvotných obáv, náročných dní aj nocí sa postupne vyklúla radosť a vášeň pre projekt a jeho myšlienku. Elektrické vedenia začali tvoriť neoddeliteľnú súčasť môjho života, a to doslova. Kto mapoval stĺpy vie, na čo narážam. Ísť kedykoľvek okolo nich a nehodnotiť konzolu, umiestnenie izolátorov, použitý ochranný prvok, sa už viac nedalo. Problematika sa mi čoraz viac dostávala hlbšie pod kožu. Napomohli tomu aj kilometre nachodené v teréne, prvé nálezy a prílev nových poznatkov z odborných štúdií a článkov. Najviac si však cením čas strávený v kruhu projektového tímu, medzi mapovateľmi, s partnermi z energetík a odborníkmi z radov ochrany prírody. Vznikli nové profesijné aj osobné priateľstvá. Každé z nich sa podieľalo na tom, čo projekt LIFE Energia predstavoval nielen na domácej, ale aj zahraničnej pôde. Všetky pochvaly, ktoré na jeho adresu zazneli, patria v plnej miere aj im všetkým.

Som veľmi rád, že o mnohé naše úspechy a poznatky sme sa mohli podeliť aj v našom časopise. Budem rád, ak nedávno ukončený projekt LIFE Energia bude aj pre vás - našich členov a ďalších priaznivcov, vzorom vzájomnej spolupráce.

Tí, ktorým príde časopis poštou, si v obálke nájdú aj záverečnú správu z uvedeného projektu, s prehľadom najdôležitejších výsledkov a úspechov. Online je správa k dispozícii na webe www.lifeenergia.sk, v časti Na stiahnutie a Iné výstupy.

Marek Gális
odborný koordinátor

**SPRÁVY
PRACOVNÝCH
SKUPÍN
ZA ROK
2019**

OROL KRÁĽOVSKÝ AQUILA HELIACA

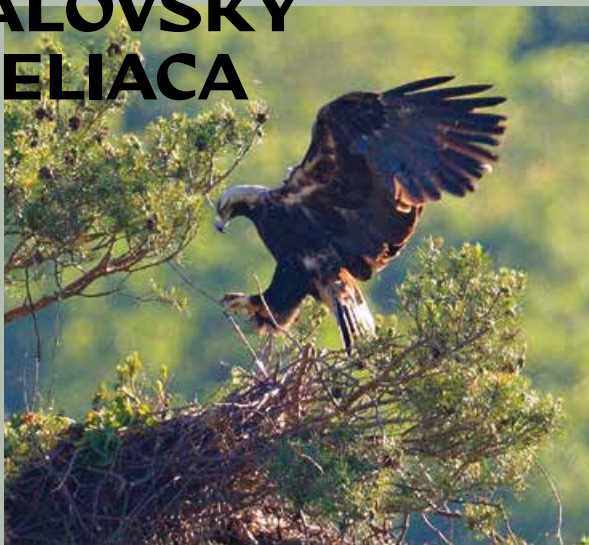
✍ Jozef Chavko   📷 Jozef Chavko

RIEŠITELIA

S. Kováč, J. Chavko, B. Landsfeld,
L. Prešinský, R. Galaš, T. Veselovský,
R. Slobodník, L. Vadel S. Harvančík,
L. Šnírer, A. Dubravský, J. Pavelka,
L. Deutschová, J. Izakovič, M. Gális

SPOLUPRÁCA

CHKO Malé Karpaty, CHKO Záhorie,
CHKO Dunajské luhy a CHKO Ponitrie.

SÚHRN VÝSLEDKOV MONITORINGU HNIEZDENIA POPULÁCIE NA ZÁPADNOM SLOVENSKU

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED TERRITORIES	55
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	34
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	31
POČET ÚSPESNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	25
POČET NEÚSPESNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	6
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	31
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL)	RINGED SPECIMENS (PULL.)	30

Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 75 – 85 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size according to Reporting for European Commission (2019) is 75 – 85 pairs.

VÝSLEDKY MONITORINGU NA ZÁPADNOM SLOVENSKU

Na západnom Slovensku sme v roku 2019 preverovali hniezdenie 55 aktuálnych a historických hniezdisk. Zistili sme, že 21 hniezdisk orly kráľovské opustili – či už z dôvodov zmien biotopov, alebo iných faktorov, napríklad z troch hniezdisk boli orly kráľovské vytlačené orlami skalnými. Z výsledkov monitoringu vyplynul prekvapivý poznatok o vzniku nových hniezdisk obsadených 10-timi novými párami v nížinách, z toho 6 párov aj zahniezdilo a ďalšie 4 páry len postavili hniezda ale k zneseniu násady nedošlo. Pravdepodobnými príčinami bol nízky vek a nedostatočná pohlavná vyspelosť jedincov týchto pároch. V jednom prípade predpokladáme, že príčinou nezahniezdenia mohlo byť masívne trávenie hlodavcov a následná kontaminácia v dôsledku konzumácie uhynutých kontaminovaných živočíchov. 31 párov teda zahniezdilo, ale z toho len 25 párov hniezdilo úspešne a vyviedli spolu 31 mláďat (19 x 1 a 6 x 2) čo predstavovalo 1,24 ml./ úspešné hniezdo. V pohoriach zahniezdilo 13 párov a 18 párov v nížinách.

Príčinami neúspešnosti okrem vyššie spomenutého dopadu trávenia hlodavcov bol zistený jeden prípad vystrelenia hniezda a jeden prípad predpokladaného vystrelenia hniezda, dva prípady predpokladanej predácie (výr?, iné ?), jeden prípad vypílenia hniezdneho stromu v čase násady a jeden prípad sa nepodarilo objasniť. Možno predpokladať, že výrazný nárast počtu párov súvisí s manažmentovými opatreniami, predovšetkým riešením problému vtácej kriminality v súčinnosti s políciou, informovanie verejnosti

prostredníctvom médií a tiež uplatňovanie ekologizácie konštrukcií elektrických vedení s podporou a súčinnosťou správcov elektrických sietí na Slovensku.

HNIEZDENIE BOLO ZAZNAMENANÉ V NASLEDOVNÝCH OROGRAFICKÝCH CELKOCH

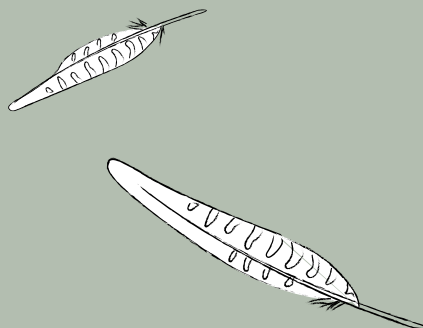
-
- 7X** Považský Inovec
  - 4X** Trábeč
  - 1X** Pohronský Inovec
  - 3X** Hronská pahorkatina
  - 3X** Borská nížina
  - 4X** Nitrianská pahorkatina
  - 3X** Trnavská pahorkatina
  - 5X** Podunajská rovina
  - 1X** Malé Karpaty
  - 1X** Ipeľská pahorkatina

VÝSLEDKY MONITORINGU NA VÝCHODNOM SLOVENSKU

Vzhľadom na odlišnú a jednoduchšiu metodiku monitoringu východoslovenskej populácie neboli výsledky zahrnuté do sumárnej tabuľky. Monitoring bol obmedzený len na mapovanie obsadených hniezd, prítomnosť mláďat na hniezdach a úspešnosť hniezdení avšak bez priamej fyzickej kontroly hniezd a krúžkovania mláďat. Z hniezdenia na východnom Slovensku sme tento rok získali výsledky z kontrol 34 hniezdisk. Z tohto počtu sme zaznamenali úspešné hniezdenie na 22 lokalitách kde jednotlivé páry spolu vyvedli min. 40 mláďat. Monitoring bol vykonaný v Košickej kotline a Východoslovenskej rovine.

Aj v tomto roku sme zaznamenali podstatne vyššie zastúpenie adultných jedincov hniezdiacich párov na východnom Slovensku v porovnaní s pármí na západnom Slovensku, kde je podiel imaturných jedincov podstatne vyšší. Táto skutočnosť naznačuje vyššiu stabilitu párov na jednotlivých hniezdiskách a nižší podiel reálnych hrozieb na východnom Slovensku. Výsledky monitoringu preukázali významný nárast počtu hniezdiacich párov aj na východnom Slovensku. Viaceré výsledky satelitnej telemetrie potvrdzujú, že obe populácie, východoslovenská a západoslovenská vzájomne komunikujú a sú priamo prepojené a sú zároveň aj súčasťou najpočetnejšej populácie v Maďarsku. Rovnako zaznamenávame aj vzájomný územný prienik našich a rakúskych orlov.

Za najväčšiu stálu hrozbu straty priaznivého stavu populácie orla kráľovského na Slovensku možno ešte stále považovať nezákonné úmyselné vykladanie otrávených návnad, nezákonný odstrel a extrémne intenzívne poľnohospodárske využívanie krajiny s negatívnym dopadom na potravnú ponuku, najmä iracionálne aktivity trávenia drobných zemných cicavcov. Osobitným problémom je aj stále častejšie odstraňovanie drevín z nížin a zlý zdravotný stav neudržiavaných vetrolamov, čo znamená stratu potenciálu možností hniezdenia.

Monitoring populácie orla kráľovského v roku 2019 bol realizovaný aj vďaka projektu LIFE15 NAT/HU/000902 PannonEagle, ktorý prebieha s podporou Európskej únie a Ministerstva životného prostredia. Viac o projekte: imperialeagle.eu/sk.

OROL SKALNÝ

AQUILA CHRYSÆTOS

✍ Ján Korňan

📷 P. Jurík, J. Korňan, K. Šotnár

RIEŠITELIA

M. Dravecký, E. Feriancová, T. Flajs, E. Gulák, J. Hoľma,
J. Korňan, P. Kubík, B. Landsfeld, M. Lehotský,
D. Lobbová, M. Macek, S. Ondruš, B. Sedláková,
L. Šimák, L. Šnirer, K. Šotnár

SPOLUPRÁCA

J. Antol, M. Ballo, P. Balko, M. Bojda, J. Brndiar, M. Dobrota,
I. Dolná, A. Dúbravský, I. Fuljer, R. Gajdica, I. Gajdošík,
M. Gejdoš, E. Gulák, E. Hapl, S. Harvančík, M. Haverlová,
T. Ilko, P. Chabreček, Jaroš, P. Jurík, J. Kicko,
J. Kormančík, P. Konečný, P. Kubík, B. Landsfeld, I. Lenkei,
A. Macková, B. Machcinik, J. Mihók, J. Mikuš, Š. Mikulka,
E. Ondraško, P. Orel, J. Pavelka, L. Peške, J. Platko,
R. Retkovský, M. Špilák, V. Tomašek, V. Trulík, Z. Vavřík,
P. Vrlík, J. Záhradník, O. Zavalský, J. Zoldy

9.2.2019 bol zaznamenaný označený orol (samec) nesnímateľným krúžkom v pohorí Žiar. Minimálny vek 21 rokov. V roku 1998 bol takýmto typom krúžku označený posledný orol. V roku 2006 hniezdil na rovnakej lokalite. (P. J.)

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED BREEDING TERRITORIES	85
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	80
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	48
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	31
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	32
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	18
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL)	RINGED SPECIMENS (PULL.)	18

Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 120 – 165 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size according to Reporting for European Commission (2019) is 120 – 165 pairs.

Na území Slovenska boli zistené boli 4 nové páry, konkrétne po jednom v orografických celkoch Strážovské vrchy, Javorníky, Moravsko-sliezske Beskydy a v Oravskej vrchovine. Nový pár v Strážovských vrchoch úspešne vyviedol mláďa. Vo Volovských vrchoch bolo v jednom prípade zistené vyletenie 2 mláďat bez zásahu človeka.

Celkovo sme zistili 18 neúspešných párov.

PRÍČINY STRÁT

10X (56 %) straty prirodzené
z toho 9 x znáška, 1x mláďa.

6X (33 %) straty antropické
z toho 5 x znáška, 1x mláďa.

2X (11 %) neznáme príčiny
z toho 2x znáška.

Nález uhynutej orlice 7.8.2019 označenej krúžkom SK 258, vek 2K, pri Dolnom poli – Považanoch (Nové M. nad Váhom). Orlicu označil Metod Macek v NP Veľká Fatra 19.6.2018, nálezca: PZ Povazany, p.Tranberger. (autor neznámy)

Samica (6. kalendárny rok života) nájdená pri Melčiciach, Lieskovom (okr. Trenčín) 1.4.2019, označená krúžkom SK068 pár 10201 v Spišsko-šarišskej vrchovine 28.6.2014. (autor neznámy)

ÚHYNÝ V ROKU 2019

NÁLEZ/ÚHYN NÁLEZCA	OZNAČENIE	VEK / POHLAVIE	PRÍČINA	LOKALITA NÁLEZU
4. 1. 2019 ?	SK068	6K, F	NEZNÁMA	MELČICIE, LIESKOVÉ (OKR. TRENČÍN)
1 PÁR 10201 V SPIŠSKO-ŠARIŠSKEJ VRCHOVINE 28.6.2014 (L. ŠIMÁK. ODFOTENÝ NA ÚJEDI 19.1.2019 V STRÁŽOVSKÝCH VRCHOCH, L. ONDRAŠKO)				
8. 7. 2019 POLOVNÉ ZDRUŽENIE POVAŽANY, P. TRANBERGER	SK258	F	EL. VEDENIE 22 KV S HREBEŇOM	DOLNÉ POVAŽANY (OKR. NOVÉ M. NAD VÁHOM)
2 PŮVOD: (KRŮŽOK SK 258) MLÁĎA NA HNIEZDE, OZNAČIL METOD MACEK V NP VELKÁ FATRA 19.6.2018				

Vyletené mláďa novo zisteného páru v Strážovských vrchoch. (K. Š.)

Úspešné hniezdenie orlov na suchej borovici v Popradskej kotline. Druhý zistený prípad úspešného hniezdenia na suchom strome na Slovensku. (J.K.)

Samica orla skalného na obsadenej búdke sovy lesnej s mláďatami odfotená na fotopasci 23.4.2019 v oblasti Myjavy. Označená ako mláďa na hniezde 23.6.2017 v Strážovských vrchoch (pár 12407). (autor neznámy, informácie Pavol Konečný, P. Vrlík).

OZNAČOVANIE MLÁĎAT A ODBER KRVNÝCH VZORIEK

RIEŠITEL	ORNITOLOG. KRÚŽOK	MIKROČIP	KRVNÁ VZORKA
JÁN KORŇAN	8	0	8
METOD MACEK	4	0	0
LADISLAV ŠIMÁK	3	0	0
LADISLAV ŠNÍRER	2	0	0
KAROL ŠOTNÁR	1	0	0
SPOLU	18	0	8

OROL KRIKĽAVÝ

CLANGA POMARINA

✍ Boris Maderič

📷 B. Majercsák, S. Senk

RIEŠITELIA

M. Dravecký, E. Gulák, E. Hrtan ml.,

D. Karaska, J. Kicko, M. Lehocký,

B. Maderič, Š. Mikiara, S. Senk

SPOLUPRÁCA

J. Brndiar, P. Ďurian, M. Gombaský,

E. Hapl, A. Hrúz, T. Ilko, P. Kubík,

D. Löbbová, R. Retkovský, J. Šmídt,

P. Šípoš, J. Žiak, M. Žihlavník

Orol krikľavý s kovovým krúžkom BL1520 a farebným plastovým krúžkom 1Z odfotený v Maďarsku. (B. M.)

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED BREEDING TERRITORIES	105
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	73
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	43
POČET ÚSPEŠNE HNIEZDIACICH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	30
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	30
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	13
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL)	RINGED SPECIMENS (PULL.)	15

Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 600 – 800 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size accordig to Reporting for European Commission (2019) is 600 – 800 pairs.

PODIEL JEDNOTLIVÝCH RIEŠITEĽOV NA MONITORINGU A OZNAČOVANÍ POPULÁCIE ORLA KRIKĽAVÉHO V ROKU 2019

RIEŠITEĽ	LOKALITY	OBSADENÉ HNIEZDA	VYLETENÉ MLÁDĎATÁ	ORNITOLOGICKÝ/ FAREBNÝ PLASTOVÝ KRÚŽOK
B. MADERIČ	30	11	8	6 PULL
J. KICKO	28	15	9	7 PULL
M. DRAVECKÝ	20	4	3	-
E. GULÁK	9	6	4	-
Š. MIKIARA	6	6	3	-
M. LEHOCKÝ	5	2	1	-
E. HRTAN	5	0	0	-
D. KARASKA	2	2	2	2 PULL

PRÍČINY NEÚSPEŠNOSTI HNIEZDENIA

5X lesohospodárska činnosť

1X predácia

2X nepriaznivé počasie

4X neznáma príčina

1X zranená orlica

Z počtu 30 hniezd úspešne hniezdiacich párov vyletelo spolu 30 mláďat (30×1). Produktivita sledovanej časti hniezdnej populácie predstavuje 0,70 juv./hniezdiaci pár. Príčina neúspešnosti hniezdenia bola uvedená členmi pracovnej skupiny v 13 prípadoch, z nich 5x lesohospodárska činnosť, 2x nepriaznivé počasie, 1x predácia M. martes, 1x zranená orlica a 4x neznáma príčina. Okrem toho J. Kicko zaznamenal na Turci zánik štyroch hniezdných lokalít a E. Hrtan v Slanských vrchoch zánik ďalších troch. Za účelom ochrany hniezdných lokalít J. Kicko na Turci usmerňoval lesohospodársku činnosť v dvoch prípadoch. Členovia pracovnej skupiny označili spolu 15 mláďat. Všetky jedince boli označené ornitologickými krúžkami a súčasne farebnými plastovými odčítateľnými krúžkami.

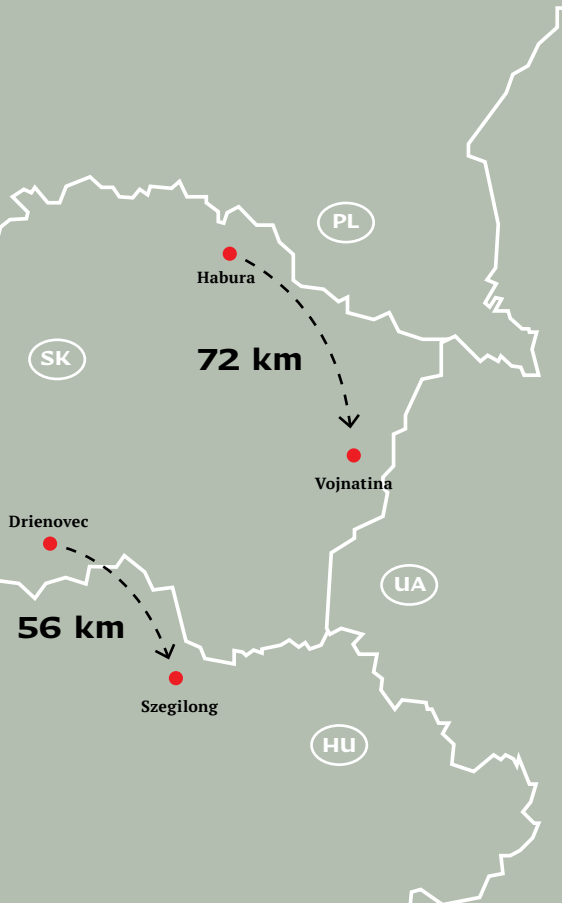
Mláďa orla kriklavého s kovovým krúžkom BL1676 a farebným plastovým krúžkom D44 v Laboreckej vrchovine. (S. S.)

Dňa 23. 6. 2019 pri obci Szegilong (župa v Borsod-Abaúj-Zemplén, Maďarsko) B. Majercsák pozoroval a fotograficky zdokumentoval orla kriklavého s kovovým krúžkom BL1520 a farebným plastovým krúžkom 1Z, ktorého dňa 10. 7. 2015 okružkoval M. Dravecký pri obci Drienovec (Slovenský kras) ako pull. Vzdialenosť miesta nálezu od miesta krúžkovania je 56 km (Dravecký, 2019).

Dňa 24.7.2019 pri obci Vojnatina (okres Sobrance, Vihorlatské vrchy) Š. Danko pozoroval a fotograficky zdokumentoval orla kriklavého s kovovým krúžkom BL1676 a farebným plastovým krúžkom D44, ktorého 14.7.2017 okružkoval B. Maderič pri obci Habura (okres Medzilaborce, Laborecká vrchovina) ako pull. Vzdialenosť miesta nálezu od miesta krúžkovania je 72 km.

Literatúra

Dravecký, M., 2019: Orlovi kriklavému zo Slovenského krasu sa zapáčilo v Maďarsku. *Dravce a sovy*, 15 (2). str. 14-22.

ORLIAK MORSKÝ

HALIAEETUS ALBICILLA

✍ J. Chavko 📷 J. Chavko

RIEŠITELIA

J. Lengyel, J. Chavko, Š. Danko, J. Lipták,
J. Míhók, Zs. Ríflík, S. Harvančík,
A. Dúbravský, L. Šnírer, V. Prachár,
M. Olekšák

SPOLUPRÁCA

CHKO Dunajské luhy a CHKO Záhorie.

Dospelý orliak neďaleko hniezda
na juhozápade Slovenska.

SÚHRN VÝSLEDKOV MONITORINGU HNIEZDENIA NA ZÁPADNOM SLOVENSKU

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED TERRITORIES	18
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	18
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	16
POČET ÚSPESNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	11
POČET NEÚSPESNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	5
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	20
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL)	RINGED SPECIMENS (PULL.)	4

Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 30 – 35 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size according to Reporting for European Commission (2019) is 30 – 35 pairs.

NA ZÁPADNOM SLOVENSKU SME ZAZNAMENALI HNIEZDENIE 16 PÁROV

V Podunajskej rovine zahniezdilo sedem párov, z ktorých štyri páry hniezdili úspešne a vyviedli spolu osem mláďat. Neúspešne boli tri páry v dôsledku vyrušovania (dva prípady) a v jednom prípade bol dôvod nevyhniezdenia neobjasnený.

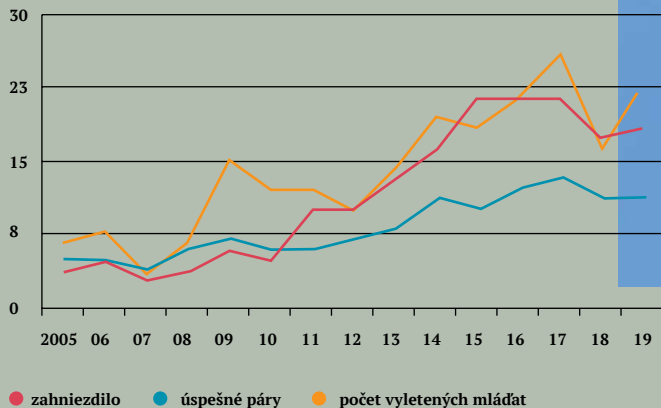
V Borskej nížine zahniezdilo spolu päť párov, pričom dva nové páry hniezdili úspešne a vyviedli štyri mláďatá. Ďalšie tri páry hniezdili neúspešne, príčinami boli: jeden prípad vyvrátenia hniezdného stromu vetrom aj s násadou vajec a v dvoch prípadoch bolo príčinou vyrušovanie.

V Hronskej Pahorkatine úspešne hniezdili dva páry a z hniezda vyleteli štyri mláďatá. V Považskom Inovci hniezdil úspešne jeden pár a z hniezda vyleteli dve mláďatá. V Malých Karpatoch hniezdil úspešne jeden pár a z hniezda vyleteli dve mláďatá. Na západnom Slovensku vyletelo 20 mláďat (1 x 1, 8 x 2 a 1 x 3).

Na východnom Slovensku sme získali informácie o hniezdení jedného páru v Košickej kotline, z hniezda vyleteli dve mláďatá. Hniezdenie jedného páru v predhorí Slovenského Krasu nebolo úspešné, príčina nebola objasnená. Hniezdenie na strednom Slovensku pri Oravskej priehrade nebolo potvrdené.

Trend vývoja populácie na Slovensku vykazuje stále mierny vzostup (graf 1). Nové páry na západnom Slovensku začínajú hniezdiť v pohoriach v dostupnej vzdialenosti od vodných zdrojov, ďalej sa zahusťuje hniezdenie aj v agrocenózach a luhoch. V porovnaní so susednými krajinami možno považovať populáciu na Slovensku ako málopočetnú. Za najväčšiu stálu hrozbu málopočetnej populácie orliaka morského na Slovensku možno považovať nezákonné prenasledovanie a vysokú mieru ničenia potenciálnych hniezdných biotopov v dôsledku ťažby lesných porastov najmä v luhoch a agrocenózach.

Graf1. Vývoj hniezdiacej populácie orliaka morského (*Haliaeetus albicilla*) na Slovensku.

Mladý orliak okrúžkovaný v rámci špeciálneho programu realizovaného vo väčšine krajín Európy.

SOKOL ŠTAHOVAVÝ FALCO PEREGRINUS

✍ Jozef Chavko 📷 J. Chavko

RIEŠITELIA

J. Chavko, P. Rehtorík, J. Lipták, E. Gulák,
M. Olekšák, S. Ondruš, L. Šnírer,
S. Harvančík, A. Dúbravský, M. Lehotský,
J. Hoľma, L. Deutschová, T. Flajs,
B. Sedláková, K. Mikušková, J. Kaufhold,
S. Kováč, L. Čuzna, B. Maderič, V. Klč,
M. Ballo, J. Žiak, M. Filípek, L. Remeník,
K. Pepich, I. Kalafusová, P. Pecík,
E. Kružliaková, Š. Mikiara, V. Baláška,
L. Prešínský, R. Galaš, T. Ilko, P. Hlocký

Obr. 1 Adultná samica sokola sťahovavého označená ako mláďa v Maďarsku zaznamenaná na hniezdisku v Malých Karpatoch.

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED TERRITORIES	155
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	138
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	108
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	100
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	8
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	MIN. 205
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL.)	RINGED SPECIMENS (PULL.)	14

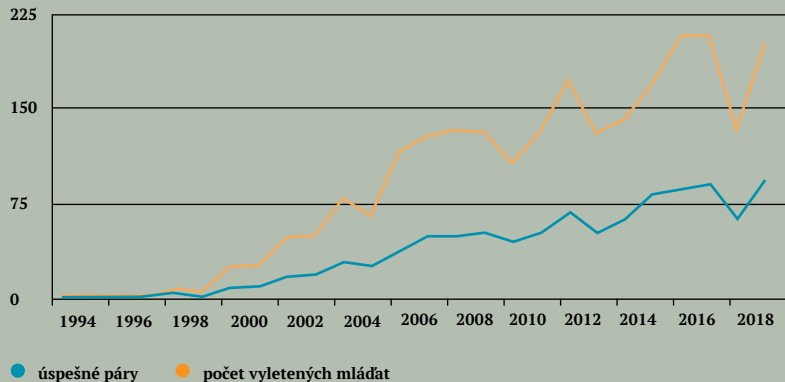
Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 160 – 210 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size according to Reporting for European Commission (2019) is 160 – 210 pairs.

Monitoring bol vykonaný v rámci nasledovných orografických celkov: Malé Karpaty (obr. 1), Biele Karpaty, Burda, Štiavnické vrchy, Vtáčnik, Strážovské vrchy, Kremnické vrchy, Žiar, Malá Fatra, Veľká Fatra, Starohorské vrchy, Nízke Tatry, Chočské vrchy, Západné Tatry, Vysoké Tatry, Belianske Tatry, Volovské vrchy, Čierna hora, Slovenský kras, Slanské vrchy, Poľana, Muránska planina, Veporské vrchy, Slovenský raj, Vihorlat, Stolické vrchy, Kremnické vrchy, Trábeň a Rožňavská kotlina.

Na Slovensku sme skontrolovali 155 hniezdisk, zahniezdilo v známych prípadoch 138 párov a z toho sme kontrolovali presne 100 úspešných hniezdení, ktorých výsledkom bolo min. 205 vyletených mláďat, čo priemerne predstavuje 2,05 ml./úspešné hniezdenie. Hodnota úspešnosti je takmer zhodná v porovnaní s minulým rokom, Predpokladáme však, že pri neskorých

kontrolách, kedy mláďatá boli už vyletené, sme nezaznamenali všetky jedince a reálne vyletelo viac mláďat. Trend vývoja hniezdacej populácie druhu je na Slovensku naďalej vzostupný, čo naznačujú nálezy 11 nových hniezdiacich párov (graf 1). Naopak množia sa prípady a podozrenia z nezákonných zásahov do hniezdenia s priamymi následkami vplyvu na úspešnosť. Ide napríklad o podozrenia priamej likvidácie párov pred zahniezdením, alebo likvidáciu vajec, či mláďat. Takto bolo postihnutých viac párov v strednej časti toku Hrona, ale aj jednotlivo na niektorých lokalitách v rámci celého Slovenska. Odhaduje sa, že nezákonne bolo zničených minimálne 10 hniezdení. Za významné možno označiť aj viaceré prejavy prirodzenej predácie. Preukázateľne boli výrom skalným (*Bubo bubo*) predované hniezda dvoch párov zaznamenané fotopascami a predpokladá sa, že výry ovplyvnili hiez-

Graf 1. vývoj hniezdnej populácie sokola stáhovavého (*Falco peregrinus*) na Slovensku.

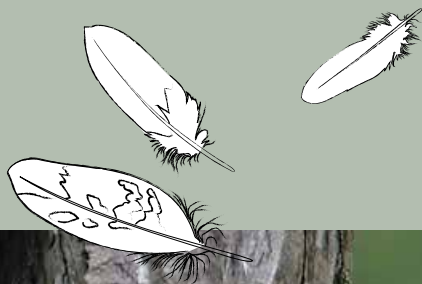

denie sokolov na ďalších minimálne 5 hniezdiskach (obr. 2). Tohtoročné výsledky monitoringu naznačujú narastajúci vplyv predácie výrom skalným (Chavko, 2019).

Odhad početnosti hniezdení v SR v roku 2019 predstavuje 180 – 200 párov, čo ešte neznamená, že populácia na našom území je úplne nasýtená. Za zaujímavé a výnimočné bolo zaznamenané a zdokumentované na Slovensku prvé hniezdenie sokolov na strome (obr. 3). Pár zahniezdil v polodutine v suchom a nahnitom kmeni solitérneho buku prečnievajúceho nad bukovú mladinu. Z hniezda úspešne vyleteli 3 mláďatá (Chavko et al., 2019).

Obr. 2 Výr skalný na hniezde, v ktorom pravidelne hniezdili sokoly sfahovavé (Malé Karpaty).

Obr. 3. Hniezdenie sokola sfahovavého (*Falco peregrinus*) na strome v roku 2019.

Pri manažmente ochrany sme riešili inštalácie dvoch hniezdnych podložiek na perspektívnych lokalitách. Aj v tomto roku sme v spolupráci s organizáciou JAMES usmerňovali skalolezecké činnosti na desiatich lokalitách tak, aby nenarušovali úspešnosť hniezdení. Krúžkovanie prebiehalo v záujme čo najvyššej efektivity odčítania čísel a písmen, na pravú nohu sme umiestnili ornitologický krúžok so zámkom a na ľavú nohu oranžový krúžok s kombináciou čísla a písmena (viď.: <https://www.cr-birding.org/node/3186>). Stráženie hniezd sme na viacerých lokalitách zabezpečovali pomocou fotopascí, ale i zabezpečením odborného dohľadu za cieľom ochrany hniezdiska.

Literatúra

Chavko, J., Kováč, S., Slobodník, R., 2019: Neobvyklý prípad hniezdenia sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*) na strome, *Dravce a sovy*, 15 (2), str. 38-41.

Chavko, J., 2019: Výr skalný (*Bubo bubo*) vs. sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), *Dravce a sovy*, 15 (2), str. 42-45.

①

Na Slovensku sme monitoring zabezpečovali s aktívnou účasťou 33 mapovateľov a spolupracovníkov. Poďakovanie za súčinnosť patrí aj Štátnej ochrane prírody SR, jej viacerým pracoviskám, RCOP Prešov, správam CHKO Strážovské vrchy, Štiavnické vrchy, Ponitrie, správam NP Slovenský Kras, Slovenský Raj, Vysoké a Nízke Tatry, Malá a Veľká Fatra a Muránska planina.

SOKOL RÁROH FALCO CHERRUG

✍ Jozef Chavko   📷 J. Chavko

RIEŠITELIA | SPOLUPRÁCA

J. Chavko, J. Lipták, J. Mihók,

L. Deutschová, J. Lengyel,

M. Gális a P. Hlocký.

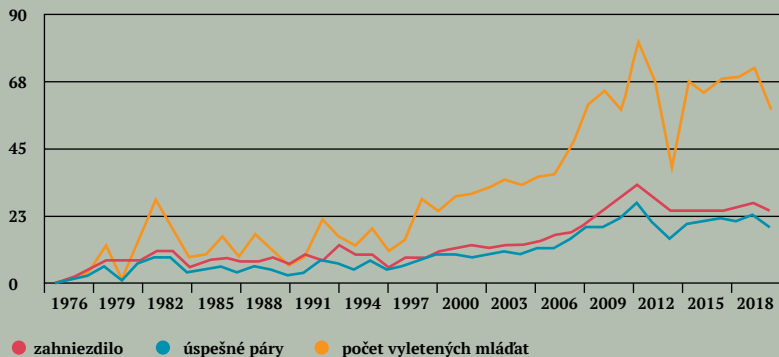
CHKO Dunajské luhy a CHKO Záhorie.

Za pomoc pri inštalovaní
búdok patrí osobitne poďakovanie
Slovenskej elektrizačnej prenosovej
sústave – SEPS a. s. a pracovníkom údržby
pod vedením J. Sekereša a D. Greguša
a ZSD pod vedením M. Černeka
a tiež Z. Lančaričovej za pomoc
pri manažmente ochrany.

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED TERRITORIES	48
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	45
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	29
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	24
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	5
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	76
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL.)	RINGED SPECIMENS (PULL.)	58

Graf 1. Vývoj populácie sokola rároha na západnom Slovensku.

Na západe krajiny bolo na začiatku roka pármí obsadených až 39 hniezdisk, ukázala sa vysoká potravná ponuka, najmä nadpriemerný počet hrabošov poľných. Predpokladáme však, že predovšetkým v dôsledku vysokej miery aplikácie jedov nepovoleným spôsobom došlo k následnej kontaminácii párov a napokon úspešne zahniezdilo len 24 párov. Z hniezdisk sa preukázateľne „stratilo“ 16 párov a keďže trávenie pokračovalo na hniezdach sme vo viacerých prípadoch nachádzali hluché násady, ku ktorým zniesli svoje vajcia aj *Falco tinnunculus*, ktoré sa často tiež otrávil (obr.1). Celkovo sa predpokladá, že min. 21 párov zásadne ovplyvnilo trávenie hloďavcov (úhyny adultov, mláďat, redukcia fertility). V jednom prípade sme zaznamenali úhyn jediného mláďaťa spôsobený klostridiálnou infekciou (info MVDr.

Ladislav Molnár). Napokon zahniezdilo úspešne len 18 párov, ktoré vyvedli spolu 60 mláďat, čo je priemerne 3,33 ml./úsp. hn. Takmer všetky mláďatá boli okružkované červenými odčítacími krúžkami (www.cr-birding.org/node/3187). V posledné roky trend vývoja populácie na západnom Slovensku stagnoval a v roku 2019 došlo k výraznému poklesu (graf 1).

Za najväčšiu súčasnú hrozbu straty priaznivého stavu populácie sokola rároha na západnom Slovensku možno považovať extrémne intenzívne poľnohospodárske využívanie krajiny, osobitne najmä aktivity trávenia drobných zemných cicavcov a spôsob obhospodarovania s negatívnym dopadom na kapacitu potravných zdrojov. V neposlednom rade úmyselné vykladanie otrávených návnad a nezákonný odstrel.

Obr.1 opustená násada sokola rároha a sokola myšiara následkom otravy.

Obr.2 ošetrený stôžiar na Záhorí využívaný sokolom rárohom.

VÝSLEDKY MONITORINGU NA VÝCHODNOM SLOVENSKU

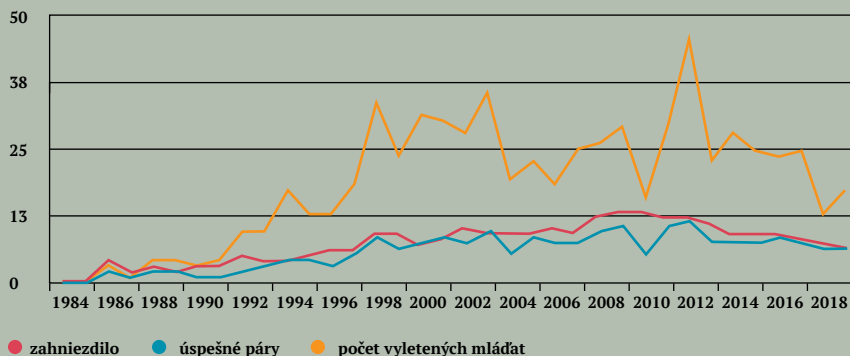
Na východnom Slovensku zahniezdilo už len 6 párov, ktoré mali 20 mláďat. Z tohto počtu ale 4 mláďatá uhynuli krátko po vyletení, 2 mláďatá úhyn na elektrike a 2 prípady úhynu mláďat po vyletení, asi predácia, takže reálne úspešne vyletelo len 16 mláďat, čo je priemerne 2,66 ml./úspešné hniezdenie.

Celkovo je až alarmujúci pokles trendu vývoja populácie, ktorá vzhľadom na nízku početnosť je značne zraniteľná. Hrozby nie sú dané nedostatkom hniezdných príležitostí, ale vyplývajú jednak z dopadov klimatických zmien a poklesu biodiverzity okrem iného najmä v dôsledku agresívneho komerčne zameraného hospodárskeho využívania biotopov, ktoré sokoly rárohy obývajú. Trend vývoje je dlhodobejšie klesajúci (graf 2).

Z manažmentových opatrení možno spomenúť najmä dva prípady spolupráce so Západoslovenskou distribučnou, a. s.. Jeden pár sokolov rárohov na Záhorí zahniezdil v blízkosti nebezpečných železných stĺpov s aktívnym vodičom na vrchole, ktoré hodnotíme ako najnebezpečnejšie. ZSD bezodkladne vyhovela našej požiadavke ešte v priebehu začiatku hniezdenia a stĺpy pomocou ťažkej techniky ošetrila, neskôr boli sokoly pozorované ako odpočívali na ošetrovaných stĺpoch (obr. 2).

V druhom prípade z dôvodov údržby bola v Trnavskej pahorkatine zo stožiaru odstránená hniezdna podložka, v ktorej rárohy viackrát hniezdili. Požiadali sme ZSD o náhradu a aj táto žiadosť bola akceptovaná. Pracovníci ZSD nainštalovali búdku ešte vo februári a už v marci v nej sedela samica na násade a neskôr pár úspešne vyviedol štyri mláďatá.

Graf 2. Vývoj populácie sokola rároha na východnom Slovensku.

SOKOL ČERVENONOHÝ

FALCO VESPERTINUS

 Roman Slobodník & Jozef Chavko

 Jozef Chavko

RIEŠITELIA

J. Chavko, R. Slobodník, J. Lengyel

SPOLUPRÁCA

J. Čížniar, Z. Lančaričová, S. Kováč,
L. Deutschová, V. Prachár, M. Dobrota,
P. Vrlík, T. Veselovský, K. Mikušková,
M. Baláž, J. Svetlík, J. Spišák, M. Brinzik,
M. Badidová Brinzíková, F. Tulis

Samica sokola červenonohého na hniezdisku v CHVÚ Sysľovské polia.

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED TERRITORIES	25
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	25
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	25
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	22
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	74
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	3
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL.)	RINGED SPECIMENS (PULL.)	73

Prvý zaznamenaný prílet na Sysľovské polia bol v tradičnom termíne 23.4.– dva samce a dve samice (Chavko, Slobodník, Tulis).

V Chránenom vtáčom území Sysľovské polia a pri Trnave v roku 2019 zahniezdilo spolu 25 párov (24 + 1). Väčšina párov – 20 hniezdilo opätovne v búdkach, 3 v stračích hniezdach a 2 v hniezdach vrany. Do búdok a hniezd bolo znesených min. 90 vajec, z ktorých sa vyliahlo min. 74 mláďat. 22 párov hniezdilo úspešne (88%) a z búdok a hniezd vyletelo spolu 73 mláďat (priemerne 3,3 ml / úspešný pár a 2,9 / všetky páry). Neúspešne hniezdili tri páry, z čoho dva pravdepodobne v dôsledku predácie (1 x straty počas znášania vajec a 1x strata 4 vajec počas inkubácie) a v jednom prípade došlo k pádu búdky počas znášania vajec. Väčšina hniezd bola zabezpečená proti predátorom repelentnými exkrementami šeliem (v spolupráci so ZOO Bratislava). V prípadoch hniezdenia, kde boli aplikované exkrementy, nedošlo ani k jedinému prípadu predácie. Spolu vyletelo 73 mláďat (3x 1, 2x 2, 4x 3, 12x 4 a 1x 5) mláďat z toho 72 okružkovaných a 1 neokružkované. Piatim súrodcom v jednom hniezde (1. prípad zaznamenaný na Slovensku) bola odobratá aj vzorka krvi na genetickú analýzu. Vysoká produktivita ako aj počet hniezdiacich párov pravdepodobne do veľkej miery súvisel s gradáciou hraboša poľného na juhozápadnom Slovensku v sledovanej sezóne (Tulis et al. 2019). Celkový počet párov je najviac od r. 2004, odkedy bola venovaná zvýšená pozornosť izolovanej populácie na juhozápadnom Slovensku, pričom populácia kontinuálne stúpa od r. 2013, kedy v CHVÚ Sysľovské polia hniezdil iba jediný pár (Slobodník et al. 2017).

Všetky mláďatá s výnimkou jedného boli označené v zmysle medzinárodnej farebnej schémy (www.cr-birding.org/node/4136). V CHVÚ Sysľovské polia sa v priebehu roka podarilo identifikovať 4 jedince s krúžkami (3x samice, 1x samec), u ktorých bola potvrdená filopatria k lokalite vyliahnutia (1x z roku 2016, 2017 a 2x návrat mláďat z r. 2018). Ďalší jedinec predstavuje samec, ktorý bol v r. 2017 vyliahnutý v centrálnom Maďarsku 211 kilometrov od miesta vyliahnutia (Slobodník & Chavko, 2019). Zaujímavé sú prípady nálezov krúžkovaných mláďat na Slovensku v zahraničí. Tri jedince boli zaznamenané na Morave (108 až 176 kilometrov) a jeden juvenil bol vyfotografovaný v Rakúsku (66 kilometrov).

Počas migrácie boli monitorované nocoviská, pričom najpočetnejšie sa druh vyskytoval v CHVÚ Sysľovské polia (80 %). Význam tejto lokality podporuje aj fakt, že sokoly často nocovali presne na tých istých miestach, kde časť populácie aj hniezdila a kde sokoly nocovali aj v predchádzajúcich rokoch. Bývalé hniezdiská v CHVÚ Úľanská mokraď aj CHVÚ Dolné Považie boli využívané sokolmi už len sporadicky (J. Lengyel, R. Slobodník), naopak migračná zastávka na Turci je naďalej pravidelne využívaná (M. Dobrota, K. Mikušková), rovnako sa potvrdila migrácia cez Liptov (P. Vrlík).

88%

hniezdna úspešnosť druhu v roku 2019

Súčasný spôsob obhospodarovania je pre druh environmentálne neprijateľný. V CHVÚ Sysľovské polia sa v roku 2020 realizujú opatrenia v rámci projektu "Divočina na hranici", ktorý podporil Medzinárodný výšehradský fond, s cieľom zlepšiť potravné možnosti pre sokola červenonohého. Za negatívne môžeme považovať stav najmä potravných (poľnohospodárska pôda) a z časti aj hniezdných biotopov (vetrolamy) v CHVÚ Sysľovské polia, ktoré sa napriek prísľubom kompetentných orgánov naďalej nezlepšujú. Súčasný spôsob obhospodarovania je pre druh environmentálne neprijateľný.

www.dravce.sk/syslovskopolia

CHVÚ Sysľovské polia

AT

SK

Bratislava

Literatúra

Slobodník, R., Chavko, J., Lengyel, J., Noga, M., Maderič, B. & Baláz, M., 2017: Trend in a isolation population of the red-footed falcon (*Falco vespertinus*) at the edge of its breeding range (south-western Slovakia). *Slovak Raptor Journal, Ochrana dravcov na Slovensku, Bratislava, 11*, s.83 – 90. ISSN 1337-3463 (print).

Slobodník, R., Chavko, J., 2019: Sokol červenonohý – hniezdna sezóna na Slovensku v roku 2019. In: Kropil, R., Lešo, P.(eds.): *Aplikovaná ornitológia 2019, Zvolen (13.9. 2019)*, s. 17-18.

Tulis, F., Baláz, I. & Šumichrast, J., 2019: Rok 2019 – rok hraboša. *Dravce a sovy, Ochrana dravcov na Slovensku, Bratislava, 15*, s.23 – 30. ISSN 1336-6874 (print).

Päť mláďat sokola červenonohého v hniezde vrany.

HAJA ČERVENÁ MILVUS MILVUS

 Boris Maderič & Ján Svetlík

 B. Maderič, E. Hrtan ml.

RIEŠITELIA

R. Cáfal, J. Chavko, B. Maderič,

Š. Mikiara, V. Pečeňák,

S. Senk, J. Svetlík

SPOLUPRÁCA

B. Čičel, A. Dúbravský, S. Harvančík,

D. Horal, E. Hrtan ml., R. Jureček,

I. Literák, H. Matušík,

L. Peške, R. Raab, L. Šnírer, T. Tedla

Mláďatá haje červenej v hniezde v Borskej nížine označené farebnými plastovými krúžkami. (B. M.)

Súhrn výsledkov v rámci areálu výskytu *Milvus milvus* na Slovensku v nasledovných orografických celkoch: Borská nížina, Dolnomoravský úval, Hronská pahorkatina, Beskydské predhorie, Ondavská vrchovina, Laborecká vrchovina, Východoslovenská rovina

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED BREEDING TERRITORIES	33
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	23
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	21
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	14
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	32
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	7
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL)	RINGED SPECIMENS (PULL.)	5

Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 22 – 27 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size according to Reporting for European Commission (2019) is 22 – 27 pairs.

Spolu bolo kontrolovaných 33 hniezdnych lokalít. Hniezdne teritória v skúmanom území obsadilo 23 párov, z nich dva páry svoje teritória neskôr opustili. Zahniezdilo 21 párov. Produktívnych párov bolo 14, ktoré vyvedli spolu 32 mláďat (1x4, 5x3, 5x2, 3x1). Celková hniezdna produktivita predstavuje 1,52 juv. / hniezdiaci pár resp. 2,29 juv. / úspešne hniezdiaci pár.

Sedem párov hniezdilo neúspešne.

Na jednom hniezdisku v Beskydskom predhorí bol priebeh hniezdenia prerušený úhynom adultného jedinca, ktorého zvyšky boli nájdené na zemi pod hniezdom. Príčinou úhynu v uvedenom prípade bola pravdepodobne otrava.

V štyroch prípadoch (3x Dolnomoravský úval a 1x Borská nížina) boli v hniezdach zanechané znášky a v dvoch prípadoch (Borská nížina) bolo hniezdenie prerušené v období výchovy malých mláďat, príčinu neúspešnosti hniezdenia sa zistiť nepodarilo. Na lokalite v Borskej nížine bola zistená prebiehajúca ťažba v hniezdom poraste počas inkubácie, ktorú sa podarilo zastaviť vo vzdialenosti približne 80 metrov od hniezda zásluhou rýchleho zásahu RPS a spolupráci so ŠOP SR, Správou CHKO Záhorie. Hniezdenie nakoniec skončilo úspešne, z hniezda vyleteli dve mláďatá, ktoré boli označené okrem ornitologických krúžkov aj farebnými plastovými krúžkami www.cr-birding.org/node/2639.

Na Slovensku boli štyri jedince sledované telemetricky, pričom každý jedinec bol súčasťou hniezdného páru. Vďaka vysielateľkám boli takto získané dáta o hniezdení spolu štyroch párov. Z nich v jednom prípade išlo o zmiešaný pár *Milvus milvus*

/ *Milvus migrans*, ktorý zahniezdil na Východoslovenskej rovine a úspešne vyvedol dve mláďatá. Samici *Milvus milvus* (KITE09) z tohto zmiešaného páru bola ako mláďaťu na hniezde v Beskydskom predhorí v roku 2015 inštalovaná vysielateľka (Peške, Literák). Vzdialenosť miesta hniezdenia od miesta vyliahnutia je 43 km. Obe mláďatá zmiešaného páru boli tiež vybavené vysielateľkami (Literák).

V rámci medzinárodného termínu sčítania zimujúcej populácie, konaného v dňoch 5.1.-6.1.2019, sa terénnym monitoringom zaznamenalo v oblasti Záhorie nocovanie spolu 90 ex. haje červenej.

Na severovýchode Slovenska boli podané na príslušné okresné úrady dva podnety na vyhlásenie ochranných zón okolo dvoch hniezd haje červenej situovaných v Beskydskom predhorí. Na západnom Slovensku Správa CHKO Záhorie podala podnety na zabezpečenie ochrany hniezdnych biotopov formou vyhlásenia ochranných zón okolo hniezd haje červenej na desiatich hniezdnych lokalitách v Borskej nížine.

Mláďatá zmiešaného páru *Milvus milvus*/*Milvus migrans* v hniezde na Východoslovenskej rovine. (E. H.)

KAŇA POPOLAVÁ CIRCUS PYGARGUS

✍ Michal Noga   📷 M. Noga

RIEŠITELIA

I. Moncmannová, L. Moncmann,
V. Nemček, J. Lengyel, T. Veselovský,
V. Vongrej, M. Kováčová, J. Chavko,
S. Pačenovský, D. Rak, V. Prachár,
S. Harvančík, R. Slobodník,
B. Matejovič, V. Marušic

Obr. 2 Melanistické mláďa kane popolavej.

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED TERRITORIES	8
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	6
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	INCUBATING PAIRS	19
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	12
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	37
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	7

Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 10 – 40 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size according to Reporting for European Commission (2019) is 10 – 40 pairs.

Obr. 1 Melanistická samica kane popolavej.

Obr. 3 Ústretovosť užívateľov pozemkov je limitujúcim faktorom hniezdnej úspešnosti kane popolavej.

Obr. 4 Samec kane popolavej, ktorý zahniezdil v roku 2019 s melanisticky sfarbenou samičkou.

Hniezdna sezóna sa i pri tomto druhu niesla v znamení gradácie počtosti hraboša poľného. V šiestich hniezdných oblastiach bolo zistené hniezdenie 19 (!) párov, čo je najvyšší počet párov od sledovania kaní pracovnou skupinou od roku 1993. Napriek snahe však v siedmich prípadoch nebolo hniezdenie úspešné, mláďatá vyviedlo len 12 párov, ktoré hniezdili vo voľnej kolónii na Piešťansku. Zaujímavosťou tu bolo zahniezdenie melanistickej samice (obr. 1), ktorá vyviedla šesť mláďat, pričom jedno z nich bolo tiež melanistické (obr. 2). I v roku 2019 tu bol zistený jedinec – hniezdiaca samica, s krídelnou značkou. Označili ju ako mláďa v roku 2015 v Nemecku (550 km Z).

Pri ochrane hniezd boli použité viaceré metódy – obkosenie hniezd (25×25 m), aplikácia pachových odpudzovačov; i vďaka ústretovosti užívateľov pozemku sa väčšinu mláďat podarilo zachrániť (obr. 3).

KAŇA MOČIARNA CIRCUS AERUGINOSUS

✍ Vladimír Nemček   📷 B. Maderič, Š. Granec

RIEŠITELIA

P. Chrašč, D. Kerestúr, J. Lengyel,
B. Maderič, B. Matejovič, M. Mojžiš,
V. Nemček, M. Noga, M. Olekšák,
S. Pačenovský, M. Repel

NA ZÁKLADE ÚDAJOV Z DATABÁZY ISTB A AVES A POZOROVANÍ RIEŠITEĽOV BOLO V ROKU 2019 EVIDOVANÉ HNIEZDENIE 143 PÁROV.

Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 1000 – 1500 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size accordig to Reporting for European Commission (2019) is 1000 – 1500 pairs.

Zaznamenané hniezdiace páry (C4-D16 kategórie ISTB a AVES) boli podrobnejšie sledované v niekoľkých CHVÚ. V oblasti Borskej nížiny a Dolnomoravského úvalu, na ploche o rozlohe 78 km² bol zaznamenaný iba 1 pár, s neznámou úspešnosťou. Táto oblasť patrí väčšou časťou do CHVÚ Záhorské Pomoravie. V severnej časti Záhorskej nížiny boli zaznamenané 4 hniezdiace páry. V oblasti bolo vplyvom sucha málo mokradí so stálou hladinou vody. Celkovo najviac párov bolo zaznamenaných na Parížskych močiaroch (39 hniezdiacich párov), v CHVÚ Senianske rybníky (22), Medzibodrožie (21) a na Perínskych rybníkoch (12). V oblasti Slovenského krasu hniezdilo minimálne 29 párov. Vyššia koncentrácia párov bola tiež zistená v katastri obce Jánošíkovo na Podunajskej nížine (6 párov). V Ipelskej kotline bolo zaznamenaných min. 14 hniezdiacich párov a ďalšie boli predpokladané.

Prvý prílet bol zaznamenaný 1.3.2019 na lokalite Strážne, Trebišov (Chrašč). Posledný záznam za rok 2019 je z 18.11. zo Senianskych rybníkov (Chrašč). Zimovanie bolo zaznamenané na Podunajskej nížine na lokalite Dolný Bar a na priesakovom kanáli pri Čunove vo februári (Pačenovský). Na konci roka 26.12. bola kaňa močiarna zaznamenaná aj na Jakubovských rybníkoch (Zámečník). Na nocoviskách prebiehalo sčítanie v oblasti Senianskych rybníkov (14 ex.) a na poli pri obci Chtelnica (2 ex.).

Monitoring kaní močiarnych bol realizovaný aj s finančnou podporou projektov Ochrana bučiaka veľkého a chochlačky bielookej v CHVÚ Medzibodrožie, Integrovaný manažment riečnych ekosystémov na južnom Slovensku – RIVERMANAGEMENT a projektu LIFE15 NAT/SK/000861 „Obnova mokradí a ochrana vtákov v CHVÚ Poiplie, Horná Orava a Senianske rybníky na Slovensku“ v rámci organizácie SOS/BirdLife Slovensko.

30

mláďat bolo okrúžkovaných

Za poskytnuté údaje a prácu v teréne ďakujem všetkým riešiteľom i ľuďom, ktorí poskytli údaje do databáz ako AVES a birding.sk.

Mláďatá kane močiarnej vo veku približne 14 dní označené aj odčítacími krúžkami. (B.M.)

SOVA OBYČAJNÁ STRIX ALUCO

✍ Vladimír Nemček   📷 K. Šotnár

RIEŠITELIA

M. Hepner, J. Hodáň, P. Chrašč, P. Imrich,

I. Kováč, V. Marušic, V. Nemček,

M. Noga, S. Pačenovský, L. Sekelský,

D. Stankovič, J. Záhradník

Ďakujem
všetkým dobrovoľníkom
za zapojenie sa do monitoringu
sov a zapísanie údajov
do databázy AVES.

Mláďa sovy lesnej.

V rámci monitoringu sov bolo na 9 líniách v rôznych orografických celkoch zaznamenaných 6 jedincov sov (minimálne 4 teritória). Línie boli umiestnené v lesnom prostredí (4) a na ornej pôde (4) a na trávnatých porastoch (1). Momentálne sú línie rozvrhnuté veľmi nerovnomerne. V uplynulom roku sa prejavil výpadok mapovateľov, prípadne zmenili bydliisko.

Pokračovalo aj sledovanie zmien samcov na desiatich lokalitách v Malých Karpatoch a na troch lokalitách na Záhorskej nížine. Bola sledovaná hlasová aktivita a variabilita hlasových parametrov počas rokov u jednotlivých samcov. Výsledky budú vyhodnotené roku 2020. Pokračoval aj zber vývržkov a kostí na odpočinkových miestach v Malých Karpatoch a na Záhorskej nížine. V rámci MČP bol realizovaný prieskum lokalít v Malých a Bielych Karpatoch. Výsledky sú zhrnuté v samostatnom článku v aktuálnom čísle.

Orliak morský (Fotosúťaž v rámci členskej schôdze RPS: 1. miesto – David Drozd)

PÔTIK KAPCAVÝ

AEGOLIUS FUNEREUS

✍ Samuel Pačenovský 📷 M. Kouba

RIEŠITELIA

T. Flajs, S. Pačenovský, M. Demko,
M. Zámečník, D. Kerestúr, J. Obuch,
a mnohí ďalších,

VYUŽITÉ AJ DÁTA Z DATABÁZY

Aves Symfony

Mláďa pôtika krátko po opustení dutiny.

* N/ U – neznáme / unknown

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED TERRITORIES	63
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	55
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	INCUBATING PAIRS	N/U
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	N/U
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	N/U
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	N/U
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL. / AD.)	RINGED PULL. / AD.	0

rezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 1400 – 1800 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size accordig to Reporting for European Commission (2019) is 1400 – 1800 pairs.

SPOLU BOLO ZAZNAMENANÝCH 55 OBSADENÝCH HNIEZDNYCH TERITÓRIÍ

- **14X** Podbeskydská vrchovina
- **11X** Strážovske vrchy
- **8X** Nízke Tatry
- **3X** Biele Karpaty
- **4X** Malá Fatra
- **4X** Oravska Magura
- **2X** Oravska kotlina
- **2X** Veporské vrchy
- **2X** Poľana
- **2X** Veľká Fatra
- **1X** Považský Inovec

V r. 2019 bol robený cieľový monitoring výskytu pôtikov v okrajovej časti areálu výskytu druhu na západnom Slovensku; z týchto území bol zistený výskyt 15 hniezdných teritórií - v Bielych Karpatoch (3), v Považskom Inovci (1), v Strážovských vrchoch (11) už aj od 600 m n. m..

Aj v roku 2019 bola v priebehu jesenného toku zistená pomerne výrazná hlasová aktivita pôtikov v rozličných pohoriach, napríklad v priebehu septembra a októbra sa teritoriálne ozývali samce v Nízkych Tatrách, v Bielych Karpatoch, v Malej Fatre, v Oravskej kotline, Veporských vrchoch, a inde. Objavil sa predpoklad, či sa takto nesprávajú samce najmä v okrajových oblastiach areálu, resp. v miestach ostrovčekovitého výskytu, kde by mohlo mať prilákanie samice a jej udržanie si v teritóriu pozitívny efekt na hniezdenie v nasledujúcom roku (čo je ostatne hlavným zmyslom jesenného toku).

KUVIČOK VRABČÍ GLAUCIDIUM PASSERINUM

✍ Samuel Pačenovský & Karol Šotnár

📷 Klaudia Šotnárová

RIEŠITELIA | SPOLUPRÁCA

J. Obuch, S. Pačenovský, K. Šotnár,

K. Šotnárová, J. Míkula, Z. Masárová,

P. Vrlík, T. Flajs, V. Trulík, J. Kulla,

Mír. Demko, D. Kerestúr, R. Tomáš,

P. Chrašč, a mnohí ďalších

Boli využité aj údaje databázy Aves

Symfony a www.birding.sk

Samec kivička s uloveným
hrdziakom lesným.

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED BREEDING TERRITORIES	78
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	61
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	BREEDING PAIRS	5
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	MIN. 3
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	12
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	?
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL. / AD.)	RINGED SPECIMENS (PULL. / AD.)	0

Prezentované údaje sú výsledkom činnosti členov pracovnej skupiny vo vybraných oblastiach výskytu druhu v rámci SR a neposkytujú informáciu o celkovej početnosti populácie druhu na Slovensku. Celková odhadovaná veľkosť hniezdnej populácie podľa Správy pre Európsku komisiu (2019) je 1300 – 2000 párov. The here presented data are the result of activities of Working Group members only in selected areas of species in Slovakia. They are not providing information on whole population of species in Slovakia. The total estimated population size accordig to Reporting for European Commission (2019) is 1300 – 2000 pairs.

V Nízkyh Tatrách bolo 16 teritórií, v Strážovských vrchoch 15, na Muránskej planine 8, v Podbeskydskej vrchovine 4, v Bielych Karpatoch 4 a po 1 teritóriu v Jablunkovskom medzihorí, v pohorí Žiar, vo Vtáčniku, v Malej Fatre (Krivánskej), v Chočských vrchoch, vo Veporských vrchoch, v Považskom Inovci, v Horehronskom podolí, v Kozích Chrbtoch, v Štiavnických vrchoch, v Laboreckej a Ondavskej vrchovine.

Na hornom Ponitří boli dohľadané 3 hniezda, všetky v Strážovských vrchoch. Nad obcou Kanianka (okres Prievidza) zahniezdili kivičky v dutine po Ďubníkovi, ktorá sa nachádzala v smreku 8 m vysoko v 60 – 80 ročnom bukovo-smrekovom poraste. Štyri mláďatá vylietali už 26-30. mája. Rodičia im nosili hlavne drobné zemné cicavce, menej vtáky. Nad obcou Tužina (okres Prievidza) boli dohľadané ďalšie dve

dutiny. Vzdialenosť medzi dvomi hniezdami kivičkov bola iba 660 m! Spodný pár hniezdil v suchom pahýli buka s piatimi dutinami. Vybral si dutinu po Ďatlovi vo výške 9,5 m, orientovanú na SZ. Vrchný pár hniezdil v suchom pahýli buka s dvomi dutinami, hniezdo bolo v dutine po Ďatlovi vo výške 7,5 m, orientovaná na SZ. Obidva páry vychovali po štyri mláďatá. U spodného páru opúšťali dutinu mláďatá už 18 – 21. mája, čo predstavuje zatiaľ najskorší známy zistený dátum na Slovensku. Mláďatá druhého páru vylietali 28 – 30. júna, zhruba o päť týždňov neskôr.

Spadnutý hniezdny strom kivičkov nad obcou Tužina (Strážovské vrchy).

Ďalšie hniezdo kuvička bolo dohľadané na Kysuciach neďaleko Čadce a 1 hniezdo sa našlo aj vo Veporských vrchoch (www.birding.sk), avšak nemáme informácie o hniezdnej úspešnosti týchto párov.

V rámci MČP RPS 2019 bol robený cieľový monitoring zameraný na malé lesné sovy (kuvičok, pôtik) a sovu dlhochvostú v okrajovej časti výskytu: v pohoriach Malé Karpaty, Biele Karpaty. Z uvedených oblastí bol výskyt kuvička zistený v Bielych Karpatoch: 2 teritória pri obci Vršatecké Podhradie (600-700 m n.m.) a 2 teritória na Veľkej Javorine (700 m n.m.), v západnej časti Strážovských vrchov pri obci Dolná Poruba – nadmor. výška 780 m, v Považskom Inovci (1 teritórium) v nadmor. výške 930 m. Kuvičky tu obývajú zmiešané porasty v ktorých dominoval buk a smrek, vek po-

rastov dosahuje 60 - 125 rokov.

Viacere výskyty kuvičkov z hniezdneho obdobia – predpokladané hniezdenia z pomerne netradičných biotopov a doteraz neznámych, resp. málo známych území rozšírenia je možné pravdepodobne pripísať rozsiahlejšiemu mapovaniu vtáctva, ktoré v r. 2019 už pomaly končí (koordinované SOS/BirdLife Slovensko): tak napríklad kuvičky boli zistené v r. 2019 v centrálnej časti Štiavnických vrchov, v Ondavskej vrchovine, v pohorí Kozie chrbty, v južnej časti Veporských vrchov (hniezdo).

Čoraz viac údajov o teritoriálnom výskyte kuvičkov sa zaznamenáva vďaka metóde akustického monitoringu pomocou citlivých diktafónov (M. Demko, T. Flajs, M. Repel); je to perspektívna metóda pre zisťovanie prítomnosti druhu.

Všetkým riešiteľom
a spolupracovníkom touto
cestou ďakujeme za ich prácu
a dodané údaje.

PLAMIENKA DRIEMAVÁ TYTO ALBA

 Kristián Bacsa, Zsolt Riflik K. Bacsa, M. Lukovičová, Zs. Riflik

RIEŠITELIA

K. Bacsa, M. Lukovičová, M. Macek,
S. Mudrochová, Zs. Riflik, R. Slobodník,
K. Vajlíková, T. Veselovský

KONTROLOVANÉ HNIEZDISKÁ	CHECKED TERRITORIES	18
OBSADENÉ HNIEZDISKÁ	OCCUPIED BREEDING TERRITORIES	5
POČET HNIEZDIACICH PÁROV	INCUBATING PAIRS	5
POČET ÚSPEŠNÝCH PÁROV	SUCCESSFUL BREEDING PAIRS	4
POČET VYVEDENÝCH MLÁĎAT	FLEDGLINGS	40
POČET NEÚSPEŠNÝCH HNIEZDENÍ	UNSUCCESSFUL BREEDING ATTEMPTS	2
KRÚŽKOVANÉ JEDINCE (PULL. / AD.)	RINGED SPECIMENS (PULL. / AD.)	36 / 1

V stredo európskom regióne patrí plamienka driemavá medzi silne ustupujúce druhy agrárnej krajiny. Na Slovensku sa jej hniezdna populácia za poslednú dekádu zúžila na posledné hniezdiace páry. Nepriaznivý trend dokresľujú aj výsledky monitoringu druhu na Podunajsku. V období rokov 2014 a 2018 sme na juhozápadnom Slovensku zaznamenali jediné hniezdenie a v sezóne 2018 sme dokonca na monitorovanom území nepozorovali živý exemplár.

Obr. 1 Krúžkovanie mláďat z prvého hniezdenia v Malej Mužli. (M. L.)

V sezóne 2019 sme vykonali opakované návštevy 17-tich potenciálnych lokalít s inštalovanými búdkami. Prvé zaujímavé pozorovanie plamienok sa uskutočnilo 26. februára v poľnohospodárskom areáli v Opatovskom Sokolci (okres Dunajská Streda), kedy z búdky počas kontroly vyleteli dva vtáky. Následne sme tu koncom apríla zaznamenali hniezdenie so znáškou 9-tich vajec. V rovnakom období sme zistili hniezdenie aj v poľnohospodárskom dvore v Malej Mužli (okres Nové Zámky). V búdke sa nachádzali 2 čerstvo vyliahnuté mláďatá a 3 vajcia. Začiatkom roka ďalej zahniezdili 2 páry v komárňanskom okrese - v bývalých poľnohospodárskych objektoch v Kolárove (náška 8 vajec) a v areáli SEV Dropie v blízkosti Bodzian-

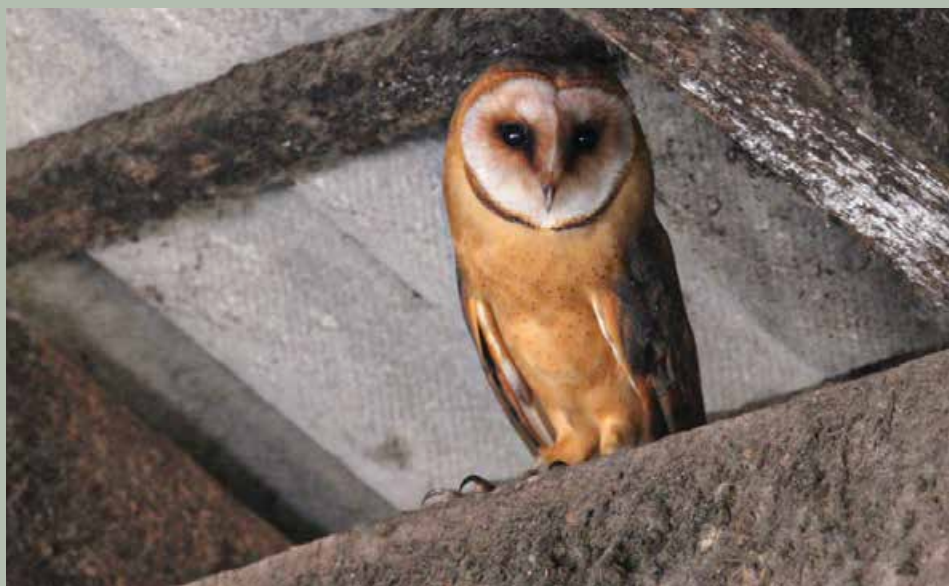
skych Lúk (znáška dvoch vajec). V oboch prípadoch plamienky zahniezdili v búdke. Za necelý mesiac od zisteného hniezdenia sme vykonali krúžkovanie mláďat (Opatovský Sokolec – 8 pull., Kolárovo – 6 pull., Malá Mužla 4 pull., obr. 1). Hniezdenie v areáli SEV Dropie bolo neúspešné (neoplozená znáška pravdepodobne v dôsledku prítomnosti iba jedného adulta).

Nárast počtu hniezdiacich párov bol odzvu na vývoj populácie hraboša poľného (*Microtus arvalis*), ktorý sa v sezóne 2019 na viacerých lokalitách západného Slovenska fragmentárne premnožil (Tulis et al. 2019). Na túto priaznivú potravnú ponuku plamienky pružne zareagovali aj opätovným zahniezdením. V Opatovskom Sokolci

sa mladé vtáky z prvého hniezdenia ešte zdržiavali v blízkosti búdky (obr. 2), kým samica už v búdke inkubovala na novej znáške (obr. 3). Rovnako sa množstvo dostupnej potravy prejavilo aj v Malej Mužli. Z druhého hniezdenia bolo na oboch lokalitách začiatkom septembra zhodne okružkovaných po 9 mláďat.

V sezóne 2019 sme tiež potvrdili prvé hniezdenie plamienok mimo búdky. Plamienky zahniezdili v rozpadnutých poľnohospodárskych objektoch v extraviláne obce Vlčany (okres Šaľa). 30. augusta bola v hniezde prítomná inkubujúca samica na 4-och vajíčkach a jedno vyliahnuté mláďa (cca 5-7 dňové, obr. 4). Hniezdenie bolo nakoniec neúspešné, najskôr z dôvodu predácie. Ide o prvé potvrdené hniezdenie za ostatných šesť rokov v okrese Šaľa, pričom druh tu ešte začiatkom milénia bežne hniezdil (Dobrý in litt.).

Po postupnom úbytku plamienok z územia Slovenska od približne 50.-tich rokov minulého storočia sa jeho zbytková populácia sústredila najmä na juhu krajiny, v jej nížinnej oblasti. Výskyt druhu aj tu má iba ostrovčekovitý charakter. V spolupráci so Záchranou stanicou v Bartošoviciach (Česká republika), ZS Zázrivá, ZS Malkia Park a SEV Dropie sme pokračovali v reštitúcii plamienok driemavých na potenciálnych lokalitách na Žitnom ostrove. V roku 2019 bolo pri Kolárove vypustených 22 jedincov, čo od roku 2017 činí spolu 54 reštituovaných vtákov v tomto regióne. Úspech týchto opatrení na posilnenie populácie druhu dokladuje odchyt samice s krúžkom na hniezde v Opatovskom Sokolci dňa 20.08.2019. Samica bola označená 17.08.2018 ako vták v prvom kalendárnom roku života a bola vypustená v areáli SEV Dropie necelých 9 kilometrov

Obr. 2 Vyletené mladé z prvej znášky, Opatovský Sokolec. (K. B.)

Obr. 3 Početná znáška v búde v Opatovskom Sokolci. (K. B.)

Obr. 4 Hniezdenie vo Vlčanoch mimo búdey. (Z. R.)

od miesta hniezdenia. Rovnako predpokladáme, že v prípade hniezdení na lokalitách v Kolárove a SEV Dropie sa tiež mohlo jednať o vtáky, ktoré boli v blízkom okolí vypúšťané do voľnej prírody. V týchto prípadoch sa to však nepodarilo potvrdiť alebo vyvrátiť ich spätným odchytom.

Okrem nami zistených prípadov bolo v sezóne 2019 na Slovensku zaznamenané ešte hniezdenie plamienok v búde v areáli poľnohospodárskeho družstva v okrese Partizánske. V rámci dvoch hniezdení tu rodičovský pár vyviedol spolu 13 mláďat (Šnír et al. 2019).

Za úspešným rokom z hľadiska hniezdenia plamienok je synergický efekt vykonaných manažmentových opatrení (vrátane osádzania bezpečných hniezdných búdok, cielenej reštitúcie) a stúpajúcej populácie hraboša v sezóne 2019 ako hlavnej potravy plamienky. Pokiaľ by tento trend pokračoval aj v ďalšom období, početnosť plamienky by sa mohla na Slovensku vymaniť z kritických hodnôt a jej populácia by mohla začať opätovne narastať.

Literatúra

Šnír, L., Harvančík, S. & Dúbravský, A. 2019: Hniezdenie plamienky driemavej (*Tyto alba*) v okrese Partizánske. *Dravce a sovy*, 15. ročník, s. 35-37.

Tulis, F., Baláž, I. & Šumichrast, J. 2019: Rok 2019 – rok hraboša. *Dravce a sovy*, 15. ročník, s. 23-30.

MYŠIARKA UŠATÁ ASIO OTUS

-ZIMUJÚCA POPULÁCIA

✍ Tomáš Veselovský 📷 V. Gabaľ

RIEŠITELIA

J. Andrek, I. Andreková, R. Baloghova, Š. Bánovský,
P. Bebcák, M. Behúl, D. Beňova, S. Berry, L. Braniš,
Z. Breburdová, A. Bugyi, Z. Bujdáková, R. Cáfal,
M. Danilák, E. Derik Majsai, L. Deutschová,
J. Dobšovič, M. Dolník, M. Drobný, V. Gabaľ,
M. Galovič, D. Grendar, S. Greš, E. Hanáková,
P. Chrašč, I. Chrenková, J. Chrtianska, R. Jambor,
J. Kaľavský, M. Kamenická, I. Keller, Y. Kovalík,
B. Kovalovská, L. Kovanič, A. Kürthy, J. Lengyel,
T. Ličák, A. Lócziová, M. Löffler, L. Magyariová,
J. Marek, A. Mitter, I. Moncmanová, P. Nociar,
S. Pačenovský, M. Perlák, F. Reipricht, M. Repel,
Zs. Riflik, S. Roháčová, V. Sedláková, P. Sekera,
J. Schvarcová, M. Slivka, R. Slížik, R. Slobodník,
P. Stefanik, E. Stručková, D. Swietiová,
V. Szűcs, J. Šatková, A. Takács, R. Taričová,
M. Timková, F. Tulis, S. Ťupek, M. Zemko

Myšiarka ušatá na zimovisku
v obci Branč.

KONTROLOVANÉ ZIMOVISKÁ	CHECKED WINTER ROOSTING SITES	209
OBSADENÉ ZIMOVISKÁ	OCCUPIED WINTER ROOSTING SITES	152
POČET ZIMUJÚCICH SOV	NUMBER OF WINTERING OWLS	2257
NAJVYŠŠÍ POČET ZIMUJÚCICH MYŠIAROK NA JEDNEJ LOKALITE	THE HIGHEST NUMBER OF WINTERING OWLS ON A SINGLE SITE	70
NAJNIŽŠÍ POČET ZIMUJÚCICH MYŠIAROK NA JEDNEJ LOKALITE	THE LOWEST NUMBER OF WINTERING OWLS ON A SINGLE SITE	1
PRIEMERNÝ POČET ZIMUJÚCICH SOV	AVERAGE NUMBER OF WINTERING OWLS	14,8

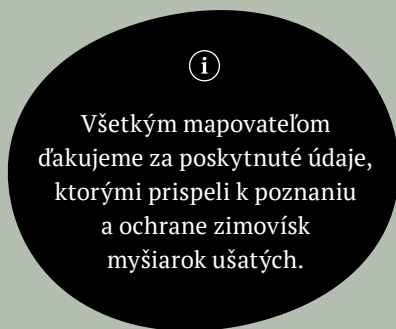
ZIMA 2019 – 2020

Každý rok s príchodom novembra začíname so sčítaním myšiariok ušatých na zimoviskách. Kontrolujeme skupiny ihličnatých stromov a tují v okolí kostolov, škôl, rodinných domov, v parkoch a na námestiach. Aby sme pokryli väčšie územie a zaznamenali aj zimoviská, o ktorých sme zatiaľ nemali informácie, zapájame do mapovania verejnou prostredníctvom „Súťaže s myšiarkami“. Súťaž, okrem získania údajov, v sebe zahŕňa aj ďalší aspekt, a tým je popularizácia ochrany myšiariok ušatých a ich zimovísk.

Okrem údajov od súťažiacich sme realizovali aj vlastný monitoring zimovísk, zároveň sme zozbierali údaje od členov Ochrany dravcov na Slovensku. Celkovú mozaiku sme doplnili poskytnutými informáciami z východného Slovenska od členov SOS/BirdLife Slovensko – pobočka Senné a verejne dostupnými údajmi z databázy Aves symphony. V období od novembra 2019 do februára 2020 na Slovensku evidujeme 152 zimovísk, na ktorých zimovalo celkovo 2257 myšiariok ušatých. Zimoviská s najvyšším počtom zimujúcich myšiariok sa nachádzali v Kolárove (70), Veľkých Kostoľanoch (70), Trebišove (50), Trnave (50) a Šuranoch (50).

Už počas minulého roka nám poľnohospodári pri osobných stretnutiach referovali o gradácii populácie hraboša poľného. Je pravdepodobné, že dostupnosť vhodnej potravy sa odrazila vo vyššom počte zimujúcich myšiariok.

SÚŤAŽ S MYŠIARKAMI V SEZÓNE 2018/2019

56

nahlásených zimovísk
súťažiacimi

48

súťažiacich ktorý
sa zapojili

919

nahlásených
zimujúcich myšiariok

Online mapu zimovísk zo Súťaže s myšiarkami a ďalšie zaujímavé informácie zo života myšiariok ušatých nájdete na www.dravce.sk/mysiarky.

**DÁVAME
DOMOV
DRAVCOM**

NOVÉ VÝSKYTY TROCH DRUHOV SOV V ZÁPADNEJ ČASTI AREÁLU ROZŠÍRENIA NA SLOVENSKU

✍ Samuel Pačenovský, Karol Šotnár, Vladimír Nemček

📷 Klauďia Šotnárová

Samica sovy dhochvostej po daždi

V roku 2019 sa autori príspevku zamerali v rámci malého členského projektu RPS na mapovanie rozšírenia troch druhov sov v ich okrajovej časti areálu rozšírenia v rámci západného Slovenska. kuvička vrabčieho, pôtika kapcavého a sovy dlhochvostej. V práci Rozšírenie vtákov na Slovensku (Danko, Darolová, Krištín eds. 2002) siahajú známy areál kuvička vrabčieho a pôtika kapcavého po centrálnu časť Bielych Karpát (pravdepodobné hniezdenie) a Strážovských vrchov (pravdepodobné hniezdenie). Na základe výsledkov a mapy rozšírenia publikovanej v tejto knihe sa sova dlhochvostá vyskytovala ako hniezditeľ najzápadnejšie v Malej Fatre, z Považského Inovca bolo známe iba pravdepodobné hniezdenie, výskyt druhu sa neuvádzal z pohorí Javorníky ani Biele Karpaty. Upresniť aktuálny výskyt týchto troch druhov sov v západnej, okrajovej časti ich doteraz známeho areálu na Slovensku sme považovali preto za dôležitý cieľ.

Nadviazali sme aj na predchádzajúce výsledky z rokov 2017 a 2018, kedy sme teritoriálny výskyt pôtika po prvýkrát potvrdili v severnej časti Malých Karpát z jesene, neskôr aj z obdobia jarného toku. Pátranie po kuvičkovi a sove dlhochvostej však bolo v Malých Karpatoch zatiaľ neúspešné. Prvé výskyt kuvička a pôtika v strednej a severnej časti Bielych Karpát sme zistili taktiež už v roku 2018. Mapovanie rozšírenia uvedených troch druhov sov s prevažne boreálnym charakterom rozšírenia sme v roku 2019 robili v Bielych Karpatoch, Malých Karpatoch aj v časti Borskej nížiny, v Považskom Inovci a v Strážovských vrchoch. Naše výsledky boli nasledovné: z uvedených oblastí bol výskyt kuvička vrabčieho zistený v strednej a južnej časti Bielych Karpát: 2 teritóriá pri

obci Vršatecké Podhradie (600-700 m n. m.) a 2 teritóriá na Veľkej Javorine (700 m n. m.); v juhozápadnej časti Strážovských vrchov 1 teritórium pri obci Dolná Poruba – v nadmorskej výške 780 m n. m.; v Považskom Inovci bolo zistené 1 teritórium kuvička v nadmorskej výške 930 m. V r. 2019 z týchto území bol zistený výskyt pôtika– 15 teritórií - v Bielych Karpatoch (3) , v Považskom Inovci (1), v Strážovských vrchoch (11), a to už aj od nadmorskej výšky 600 m n. m. Sova dlhochvostá bola nami zistená v roku 2019 iba v JZ časti Strážovských vrchov, a to už aj západne od hlavného hrebeňa, aj v nižších nadmorských výškach približne od 600 m n. m., v počte 5 teritoriálnych samcov. Výsledky nášho monitoringu naznačujú, že vo vhodných biotopoch sa všetky 3 druhy sov vyskytujú v Strážovských vrchoch súvisle, pričom výškové rozšírenie všetkých troch druhov sov dosahuje dolnú hranicu približne 600 m n. m.. Poznatky o rozšírení kuvička vrabčieho a pôtika kapcavého z Bielych Karpát a z Považského Inovca zatiaľ nie sú dostatočné k tomu, či ich areál je súvislý, alebo ostrovčekovitý, k tomu by bolo potrebné urobiť ešte viacero vzoriek z rozličných častí týchto pohorí, minimálne sa však obidva druhy vyskytujú vo vhodných biotopoch, v starších zmiešaných a ihličnatých lesoch vyšších polôh v oblasti celej dĺžky hrebeňa Bielych Karpát, aj severnej časti hrebeňa Považského Inovca. Biotop oboch druhov v skúmanej oblasti môžeme charakterizovať ako zmiešané porasty v ktorých dominoval buk a smrek, vek porastov dosahoval 60 - 125 rokov. Napriek intenzívnemu pátraniu po všetkých troch boreálnych druhoch sov v Malých Karpatoch bol v tomto pohorí až

doteraz preukázaný iba teritoriálny výskyt pôtika kapcavého, a to v severnej časti pohoria a v jednej lokalite aj v strednej časti pohoria. Sova dlhochvostá bola síce zistená v mestských lesoch Bratislavy v lokalite Kačín v roku 2018 (bol to teritoriálny samec), avšak zrejme sa jednalo zatiaľ o ojedinelý výskyt, pričom nie je jasné, či šlo o jedinca z Karpát alebo z rakúskej introdukovanej populácie. Trocha mení situáciu nový výskyt jedinca (samice) sovy dlhochvostej 21. 2. 2020 v starej bučine s prímiesou ihličín v Malých Karpatoch, v lokalite Zabité medzi obcami Doľany a Dolné Orešany, východne od hlavného hrebeňa pohoria. Je to zatiaľ prvý známy výskyt druhu v strednej časti Malých Karpát, ktorý by mohol naznačovať aj ďalšie rozširovanie karpatského areálu sovy dlhochvostej smerom na juhozápad.

Uvedené tri druhy sú známe rozširovaním svojich areálov výskytu aj v iných krajinách strednej a stredovýchodnej Európy (Kopij 2011, Peplowska-Marczak 2019), teda objavujú sa aj v oblastiach, kde doteraz ich výskyt nebol zaznamenaný. V období 2017-2019 bolo zaznamenané hniezdenie kuvička vrabčieho aj v dvoch pohoriach na severe Maďarska, kde doteraz nebol zistený ani jeho výskyt. V severozápadnom Maďarsku sa výnimočne kuvičok vyskytoval už od 80-tych rokov minulého storočia (Gyurác & Balogh 2012), aj keď hniezdenie bolo na území Maďarska po prvýkrát zistené až v roku 2010, v NP Aggtelek (Schmidt & Pačenovský 2011). Podobná je situácia aj v južnej Európe, konkrétne napr. v Bulharsku, kde sa kuvičok aj pôtik objavovali v oblastiach, kde ich výskyt dovtedy nebol známy (Nikolov et al. 2001; Shurulinkov

& Stojanov 2005, 2006, Shurulinkov et al. 2012), avšak to môže súvisieť aj so zvýšeným záujmom o monitoring týchto druhov a nie je úplne jasné, či ide o skutočné rozširovanie areálu, alebo len o prehliadanie ich výskytu v minulosti, ako to bolo interpretované napr. aj v Českej republike (Šťastný, Bejček, Hudec eds. 2009). Minimálne v prípade sovy dlhochvostej bolo jednoznačne potvrdené rozširovanie areálu, expanzia druhu smerom na západ v rámci Slovenska (Krištín et al. 2007). U sovy dlhochvostej sú okrem toho zaznamenávané na Slovensku aj krátkodobé expanzie do nížinných biotopov v zimnom období, ktoré však pravdepodobne súvisia s nedostatkom potravy v ich prirodzených lesných biotopoch (Baláž et al. 2019). V tejto súvislosti je zaujímavé sledovať, ako sa tieto druhy správajú v severnej časti svojho areálu, v boreálnej zóne, kde ostatne leží aj ťažisko ich rozšírenia. V práci zameranej na sledovanie dlhodobých zmien areálov rozšírenie vtákov vo Fínsku z troch nami diskutovaných druhov lesných sov dochádza u pôtika kapcavého k rozširovaniu jeho areálu smerom k pólu, naopak, u kivička vrabčieho aj u sovy dlhochvostej dochádza v dlhodobom horizonte k znižovaniu ich areálov vplyvom prebiehajúcej klimatickej zmeny (Bommer 2004). Podobne aj klimatické modely vypracované pre kivička a pôtika v Alpách predpovedajú znižovanie ich areálov vplyvom klimatickej zmeny, a to u pôtika o 52-54% a u kivička o 23-34% (Brambilla et al. 2014), čo je čiastočne v súlade so závermi práce z Fínska – čo sa týka kivička, aj sovy dlhochvostej, ale pôtik sa takto v boreálnej zóne zatiaľ nespráva. Sova dlhochvostá naopak, v stredovýchodnej Európe, aj na Slovensku jednoznačne expanduje, na rozdiel od mierneho znižovania areálu zaznamenávaného vo Fínsku.

Literatúra

Baláž M., Repel M. & Slobodník R. 2019: Unusual frequent occurrence of Ural owls (*Strix uralensis*) in urban and rural habitats in the lowlands of southern Slovakia during the winter 2017/2018. *Slovak Raptor Journal* 2018, 12:65-69.

Brambilla M., Bergero V., & Bassi E. & Falco R. 2014: Current and future effectiveness of Natura 2000 network in the central Alps for the conservation of mountain forest owl species in a warming climate. *Eur J Wildl Res*

Bommer, J. E. 2004: Extent of recent polewards range margin shifts in Finnish birds depends on their body mass and feeding ecology. *Ornis Fennica* 85:109-117. 2008.

Danko Š., Darolová A., Krištín A. eds. 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava, 686 pp.

Gyurácz & Balogh 2012: Changes of the avifauna of Vas county from the 19th century to present. *International Scientific Conference on Sustainable Development & Ecological Footprint*. March 26-27 2012. Sopron, Hungary. p:1-4

Krištín, A., Mihók, J., Danko, Š., Karaska, D., Pačenovský, S., Saniga, M., Bodová, M., Balázs, Cs, Šotnár, K., Korňan, J. & Olekšák, M. 2007: Distribution, abundance and conservation of the Ural Owl *Strix uralensis* in Slovakia. In: *European Ural Owl Workshop, Bavarian Forest National Park*, p. 8-15.

Kopij, G. 2011: Population and range expansion of forest boreal owls (*Glaucidium passerinum*, *Aegolius funereus*, *Strix uralensis*, *Strix nebulosa*) in East-Central Europe. *VOGELWELT* 132: 93 – 100 (2011)

Nikolov B., I. Hristov, P. Shurulinkov, I. Nikolov, A. Roguev, A. Dutsov, R. Stanchev 2001: New data on some poorly studied forest owl species (*Strix uralensis*, *Glaucidium passerinum*, *Aegolius funereus*) in Bulgaria. – *Forest Science*, 38 (1/2): 75–86. (In Bulgarian).

Peplowska-Marczak, D. 2019: Pygmy owl *Glaucidium passerinum* and Tengmalm's owl *Aegolius funereus* in Kampinos Forest: an analysis of factors which condition the occurrence of both species. *WSN* 130 (2019) 99–115.

Schmidt & Pačénovský 2011: A törpekuvick (*Glaucidium passerinum*) költése a Gömör – Tornaí – karszthegységben. *Aquila* Vol. 118: 87 – 96 [in Hungarian with English summary].

Shurulinkov P. & Stojanov G. 2005: New data on the distribution of Tengmalm's Owl (*Aegolius funereus*) in Western Bulgaria. *Buteo* 14 (2005).

Shurulinkov P. & Stojanov G. 2006: Some new findings of Pigmy Owl *Glaucidium passerinum* and Tengmalm's Owl *Aegolius funereus* in western and southern Bulgaria. *Acrocephalus* 27 (128–129): 65–68, 2006.

Shurulinkov P., Stoyanov G., Komitov E., Daskalova G., Ralev A. 2012: Contribution to the Knowledge on Distribution, Number and Habitat Preferences of Rare and Endangered Birds in Western Rhodopes Mts, Southern Bulgaria. *Strigiformes and Piciformes*. *Acta zool. bulg.*, 64 (1), 2012: 43–56.

Štátný K, Bejček V, Hudec K (2006): Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice (Atlas of breeding bird distribution in the Czech Republic). Aventinum, Praha

ENGLISH SUMMARY

NEW OCCURRENCE DATA OF THREE OWL SPECIES IN THEIR WESTERN DISTRIBUTION LIMIT IN SLOVAKIA

Latest distribution data of three boreal forest owl species: *Glaucidium passerinum*, *Aegolius funereus* and *Strix uralensis* are presented from their current SW distribution limit area in Slovakia (Biele Karpaty Mts., Považský Inovec Mts. and SE part of Strážovské vrchy Mts.) from year

2019. Six supposed breeding territories of *Glaucidium passerinum*, 15 territories of *Aegolius funereus* and 5 territories of *Strix uralensis* were found in the study area. Two additional recent occurrences of *Strix uralensis* from Malé Karpaty Mts. are discussed (from years 2018 and 2020). Occurrence of these three boreal owl species from most of the study area was previously unknown. All three species were found in SE part of Strážovské Mts., but in Biele Karpaty Mts. and Považský Inovec Mts. only *Glaucidium passerinum* and *Aegolius funereus* were found so far and present knowledge of authors does not allow to estimate if their distribution pattern is scattered or contiguous. The owls occupied 60–125 years old, mostly beech (*Fagus sylvatica*) forests with high % of spruce (*Picea*) and fir (*Abies alba*) in elevations 600–1100 m, merging locally to almost pure coniferous stands in higher elevations. Occurrence of *Strix uralensis* in SE part of Strážovské Mts., as well as in Malé Karpaty Mts. is associated with its range expansion, but in the case of *Glaucidium passerinum* and *Aegolius funereus*, is not clear, if the presented data could be interpreted as range expansion, or these species were just overlooked in the past in the study area.

Hnízdný biotop sovy dlhochvostej v Strážovských vrchoch.

ZMENA NÁZVU ČASOPISU SLOVAK RAPTOR JOURNAL NA RAPTOR JOURNAL

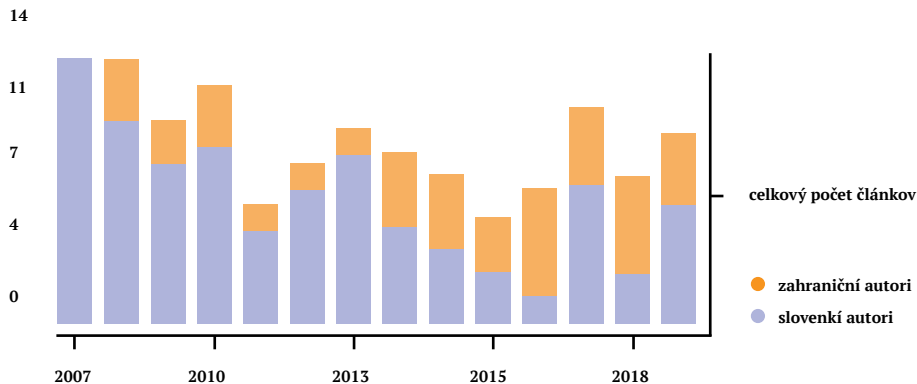
✍ Michal Baláž

Časopis Slovak Raptor Journal je časopisom spoločnosti Ochrana dravcov na Slovensku, ktorý sa profiluje ako časopis pre vedu, výskum a ochranu dravcov a sov. Vychádza pravidelne od roku 2007 a v roku 2019 vyšlo už jeho trináste vydanie. Od tohto vydania však začal vychádzať pod novým (resp. mierne upraveným) názvom.

Časopis má od svojho vzniku ambíciu byť medzinárodným periodikom bez lokálneho zamerania a prinášať články pre záujemcov o problematiku dravcov a sov v rôznych častiach sveta. O takomto charaktere by mala svedčiť aj redakčná rada zložená z editorov z rôznych krajín, ako aj publikované články od mnohých zahraničných autorov. Časopis je etablovaný medzi vedeckými časopismi sveta a je zahrnutý medzi časopismi evidovanými prestížnou databázou SCOPUS.

Takto nastavenú latku je však možné udržať len za predpokladov, že v časopise bude každoročne publikované dostatočné množstvo príspevkov, ktorých kvalita bude zodpovedať iným, podobne hodnoteným časopisom. Nakoľko medzi slovenskými (a ani českými) ornitológmi nie je dostatok odborníkov na „dravčiarstvu“ problematiku, ktorí by dokázali kvalitnými príspevkami vyplniť každé jedno číslo (navyše časť z nich, z pochopiteľných dôvodov, publikuje aj v iných časopisoch), je nevyhnutné vo väčšej miere sa „otvoriť svetu“ a ešte viac sa uchádzať o rukopisy zo zahraničia. Tie už v dnešnej dobe predstavujú pomerne

Počet publikovaných článkov zaoberajúcich sa biológiou dravcov a sov pripravených slovenskými autormi v jednotlivých číslach časopisu Raptor Journal (do roku 2018 Slovak Raptor Journal).

významnú časť publikovaných príspevkov (graf 1), najmä v posledných rokoch a v číslach, ktoré nemajú tematické zameranie a neslúžia ako projektové výstupy (ako napr. v roku 2018). Získať kvalitné príspevky však nie je úplne jednoduché a s ich nedostatkom sa trápia aj viaceré iné časopisy. Pre mnohých zahraničných výskumníkov, ktorí sa zaoberajú biológiou dravcov a sov a potenciálne by mohli uvažovať o publikovaní v tomto časopise však prívlastok „Slovak“ v názve evokuje istý, regionálny až lokálny charakter časopisu. Vďaka tomu od zaslania rukopisu do našej redakcie ustúpia.

Z dôvodu eliminovať dojem lokálneho zamerania rozhodla redakčná rada o zmene časopisu. Z názvu bol vypustený prívlastok „Slovak“ a nový názov časopisu zostal v podobe „Raptor Journal“. V podtitule časopisu však naďalej ostáva informácia o jeho pôvodnom názve a číslovanie pokračuje, akoby k zmene nedošlo. Podobnými zmenami prešlo, z rovnakých dôvodov, viacero svetových časopisov. Ako príklad môžeme uviesť časopis „Italian Journal of Zoology“, ktorý sa do

polovice 90-tych rokov volal „Bollettino di zoologia“ a od roku 2017 nesie názov „The European Zoological Journal“, či časopis „Animal Biology“, ktorý bol v minulosti známy pod názvom „Netherlands Journal of Zoology“. Ani v jednom prípade, a určite to tak nebude ani v prípade nášho časopisu, však zmena neznamená, že štúdie z krajín pôvodu daných časopisov sú menej vítané než tie ostatné. Zmenou názvu časopisu nezatvárame dvere pre slovenských prispievateľov, akurát dúfame, že kvalitných príspevkov bude do redakcie chodiť viac. Veríme, že čas ukáže, že toto rozhodnutie bolo správne.

ENGLISH SUMMARY

CHANGE OF THE TITLE SLOVAK RAPTOR JOURNAL TO RAPTOR JOURNAL

Slovak Raptor Journal is a journal of the Raptor Protection of Slovakia. It publishes papers focused on the biology and conservation of raptors and owls. The first issue was published in 2007 and in 2019 was published 13th issue. Since the last year issue (13th) is the journal published under a new name.

SPOMIENKA NA VZÁCNEHO ČLOVEKA

✍ Lucia Deuschová

Tento článok je krátkym pripomenutím nášho kolegu, nie však ornitológa, či iného odborníka v oblasti ochrany prírody. 28. decembra 2019 odišiel po náročnej chorobe z tohto sveta Peter Kovačik.

Po tom, ako som ho v roku 2008 spoznala a ponúkla mu spoluprácu na premene našej web stránky, sa z nás postupne stali aj priatelia v súkromnom živote. Peter sa akosi prirodzene, v priebehu 10 rokov spolupráce, ocitol v pozícii dvorného správcu všetkých webových stránok a podstránok, ktoré boli v tomto období vytvorené.

Do každej vkladal obrovský kus vlastnej kreativity, vzácne nápady, myšlienky, podnety a inšpirácie. Som veľmi vďačná, že sa nám, vďaka Petrovi, v roku 2009 podarilo uviesť do prevádzky úplne nový, komplexný web našej organizácie. V tej dobe išlo o prelomový krok a dôležitý míľnik pre organizáciu. Stránku dokonca vyzdvihlo Rádio FM vo svojej relácii, prepis nájdete na webe, v článku pod názvom „Rádio FM o www.dravce.sk“.

Podľa analýz zaznamenal náš web za posledný rok bezmála 245 tisíc zobrazení, počas takmer 95 tisíc návštev od necelých 71 tisíc návštevníkov, z ktorých je priemerne 90 % zo Slovenska. Stránka sa stala hlavným zdrojom aktuálnych informácií, ktoré prinášame o našej činnosti, predovšetkým voči verejnosti. Obsahuje tiež množstvo článkov a nástrojov na základe

najčastejších dopytov, ktoré dostávame. Stránku sledujú aj naši projektoví partneri či sponzori a podporovatelia, dôležité bolo jej prepojenie s automatizovaným darcovským systémom, tiež vytvorenie e-shopu.

Okrem hlavného webu organizácie boli pripravené podstránky k väčším projektom, v prípade starších sa informácie preniesli na nový web. Spomedzi všetkých má doposiaľ najmodernejší dizajn a rozhranie www.lifeenergia.sk.

Peter, ďakujeme ti za obrovský profesionálny prínos k rozvoju našej organizácie, za vrúcny a zanietený prístup, za obetavosť, trpezlivosť, empatiu a prácu nad rámec bežných očakávaní. Bol si skvelým kolegom a priateľom, snáď budeš spokojný so spôsobom, akým nadviažeme na silné základy, ktoré si pre nás 10 rokov budoval.

VYDÁVA

Ochrana dravcov na Slovensku

VEDÚCI REDAKTOR

Roman Slobodník

REDAKČNÁ RADA

Lucia Deutschová

Jozef Chavko

PREKLADY

Lucia Deutschová

Marek Gális

Tomáš Veselovský

Zuzana Guziová

VIZUÁLNY KONCEPT

studio pajerchin | pajerchin.sk

ADRESA

Ochrana dravcov na Slovensku

Raptor Protection of Slovakia (RPS)

Trhová 54

Bratislava 841 01

OBCHODNÉ ÚDAJE

Bankové spojenie: Tatra banka a.s.

IBAN: SK551100000002623078364

IČO: 31797717

DIČ: 2021518851

KONTAKT

dravce@dravce.sk

+421 911 882 626

   dravce.sk

ISSN: 1336 – 6874

Náklad: 200 ks

*Malé členské projekty RPS,
ktorých výsledky sú prezentované,
boli realizované aj v rámci programu
3DodZSE 2019, s podporou
Západoslovenskej energetiky, a.s.*

*Zároveň je toto číslo a mnohé výsledky
v ňom prezentované financované z príspevkov
darcov a 2% z daní.*

*Ďakujeme všetkým za
akúkoľvek pomoc.*

www.dravce.sk/dar

*Neprešlo jazykovou úpravou. Redakcia zásadným spôsobom nezasahovala
do obsahu správ jednotlivých pracovných skupín.*

**TOTO ČÍSLO ČASOPISU
VZNIKLO AJ VĎAKA
FINANČNÉMU PRÍSPEVKU
SPOLOČNOSTI SLOVENSKÁ
ELEKTRIZAČNÁ PRENOSOVÁ
SÚSTAVA, A.S.**

